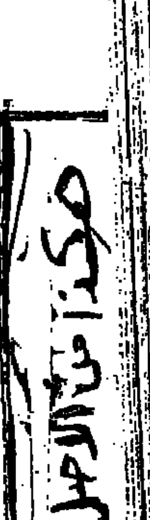
גיליון מס. 113 • ז' באדר תשמ"ח • 15.2.88

פירגון מכל הלב

זהו. מעתה ואילך כולנו נושאים את הרגל ורוצים שהוא יתנופף גבוה במעלה התורן, גא וזקוף.

זהו. מרגע זה והלאה איננו זוכרים עוד את הביזיונות שהנחילה לנו הנבחרת, את הבושות שהמטירה על ראשינו ואת העלבון האישי שחש כל חובב ספורט, כאשר חזה בביצועיה הכושלים.

זהו. עכשיו כולנו מאוחדים במשימה לאומית אחת. לא צריך להגזים, כמובן, זו לא מלחמה וגם לא פעולת גמול כזו או אחרת. זה רק ספורט, אבל אין זו בושה לשאוף להישג בינלאומי בספורט, ופירגון מכל הלב עדיין לא הוצא אל מחוץ לחוק.

זהו. כעת מותר לנו להניח את העט לשעה קלה, להרפות את לחץ הביקורת ולמתן את נימת הלעג. כן, מותר לנו להיות פטריוטים גם כשמדובר בכדורגל, ולמרות שזוהי נבחרת הרחוקה מלהרשים.

זהו. שעת מבחן הגיעה. היו לנו בעבר משוכות גבוהות יותר ויכולנו להן, והיו גם משוכות נמוכות יותר כהן מעדנו. אפשר לעשות את זה, לחלוף מעל אוקיאניה ולנחות בסיאול. אפשר.

זהו. תמו ההכנות והלבטים. צריך לשכוח את השגיאות, למחוק את הרגעים המשפילים ולפתוח דף חדש ונקי. תשעה הפסדים וארבע תוצאות תיקו יימחו כלא היו, אם נצא מאוסטרליה וניו־זילנד כשידנו על העליונה. מיליאנקו מיחיץ', שבשבוע שעבר הציע יו"ר ההתאחדות לכדורגל לפטר אותו, עשוי להיות מועמד לפרס ישראל, אם יצליח להחזיר את נבחרתו הביתה בשלום.

זהו. אנחנו עם הנבחרת, אוהדים אותה וחפצים ביקרה. ובכל מקרה אנו מייחלים להופעה מכובדת של נציגינו: מוטיוואציה, נחישות, אורח־חיים ספורטיבי והתנהגות נאותה.

בהצלחה!

אבי בטלהיים

איור: גדעון עמיחי

שבועספורט

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

מודעות: גילה שניידר טל: (03)439442

בשער

בוני גינצבורג מקבל ברכת הדרך לאוסטרליה מהקנגורו שבספארי ברמת־גן (הצילום, באדיבות הספארי, של עדי אבישי)

מה בגליון

עומד יפה בלחץ

את התוצאות של העבודה עם הנבחרת יראו – אם בכלל – רק אחרי שלוש־חמש שנים, אומר מיליאנקו מיחיץ', מאמן יוגוסלאווי, טרוד ומוקף בהמון בעיות ישראליות כל־כך ▪ על יכולתו המקצועית מקטרגים רבים, הרבה יותר מאלה המפרגנים; על אישיותו יש קונסנזוס: ג'נטלמן אמיתי ▪ שחקנים אומרים שהוא רך מדי, לא 'קילר'; מאמני ליגה טוענים שאין לו שיטה, ומכאן שגם אין ולא יהיו לו קבלות ▪ תוצאות המסע האוקיאני ידברו בשם עצמם, לטוב או לרע

מאיר ריפמן

מיחיץ': "לא צריך להיות פרופסור לשפות כדי להיות פרופסור לכדורגל" (צילומים: עדי אבישי)

שניהם יוגוסלאווים. בפגישה שהיתה ביניהם, בשבוע שעבר, בארץ, אמר המאמן האוסטרלי, פרנק ארוק, לעמיתו ה"ישראלי" מיליאנקו מיחיץ': "אתה אחד מעשרים המאמנים היוגוסלאווים הטובים"... בישראל יש מי שיקבל דעה זו בערבון מוגבל מאוד, ולא רק בגלל שהדובר הוא מיודענו ארוק – שמפזר הצהרות והכרזות כחלק מן המלחמה הפסיכולוגית שלו – אלא גם, ובעיקר, בגלל דעתם על מיחיץ'.

מיחיץ' הגיע לתפקיד מאמן נבחרת ישראל באקראי. הוא לא היה בדיוק הרצוי, יותר המצוי. לכל מי שכבר הספיק לשכוח, יוגוסלאווי אחר זכה בתפקיד, ואליבור ואסוביץ. הוא לא בא. קיבל שם את הכוכב האדום בלגרד, והעדיף להישאר בבית. ההתאחדות היוגוסלאווית, "נידבה" לנו במקומו את מיחיץ' (בעוד ארבעה חודשים בן 54).

כרטיס הביקור שלו: שיחק קשר בסראייבו. בגיל 27 הפסיק לשחק בגלל שבר ברגל. אימן בכוכב האדום בלגרד במשך 15 שנה (מהנערים עד לבוגרים). אימן עוד ב"אוסייק" ו"מוסטאר". בשנתיים שלפני בואו ארצה אימן את "זאמון" מהליגה השניה. היה גם מס. 2 בצוות של נבחרת יוגוסלאוויה.

אבל הרקורד הזה לא עושה רושם על איש. "איך יכול להיות שמאמן אירופי למטה מבינוני, כזה שאין לו קבוצה, והוא חופשי?" – שואל רטורית אחד מבחירי המאמנים בארץ, ומסביר: "תתאר לך שאיזה מדינה קטנה היתה מבקשת מההתאחדות שלנו להמליץ על מאמן בשבילה. על מי התאחדות שלנו היתה ממליצה? על נינו ברגיג, כי הוא לא מאמן כרגע, ועובד במרכז הפועל"...

אצל מומחי הכדורגל בארץ שנויה מאוד יכולתו המקצועית של מיחיץ'. מה שיוצר סביבו קונסנזוס כמעט לאומי, הוא דמותו האנושית. אם היה צורך לבחור את המאמן הג'נטלמן ביותר במקומותינו, מיחיץ' היה הנבחר פה אחד, עם הפרש גדול בצמרת.

"הוא בחור מאוד תרבותי ומתייחס לכל אחד" – אומר שחקן שהיה בסגל עד לפני כחודשיים. "בנאדם בסדר ויותר מדי טוב עם כולם. רוצה להיות ביחסים טובים עם כולם. עושה כבוד לשחקנים, והם מחזירים לו אותו דבר", אומר אפרים דוידי. "הוא בחור טוב שלא רוצה לפגוע באף אחד", אומר כדורגלן שנופה מהסגל לפני שבועיים. גזבר ההתאחדות גד אגוזי: "את הרושם החיובי קיבלתי ממנו כבר כשישבנו איתו על חנאיו כאן. המו"מ היה נוח, בשיחות עמו הוא נראה כמבין כדורגל". ניר קלינגר: "אין אצלו צעקות או התפרצויות, כי זו השיטה שלו בעבודה, וזו דרך טובה". יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, ח"כ פנחס גולדשטיין: "הוא בנאדם מאוד עדין וחביב. אוהב מאוד את השחקנים". יצחק ויסוקר (מאמן השוערים): "הוא כזה שלא רוצה לפגוע באחרים. עדין מאוד". שחקן בסגל: "יש לו אמונה עיוורת בשחקנים, ולא גמלנו לו עד היום על זה".

אז כנראה שזה לא מקרה, ששמו בפרטי הוא מיליאנקו – בתרגום חופשי 'חביב', 'נחמד'.

לראות את מיחיץ' מתרגז או כועס זו משימה כמעט בלתי אפשרית. אבל מתברר שהיו דברים מעולם, אבל גם הם בחבוק שנעלם. במשחק הנבחרת מול רומניה, בחיפה, עמד מאחוריו אוהד שצעק לו כל המשחק: "תקח את עופר רן לנבחרת"... מיחיץ' רתח מזעם, אך לא הגיב. לאחר המשחק אמר: "עכשיו אני מבין עד כמה קשה לעבור בחיפה, כשיש שם מטורפים כאלה". לאחר אחד ממשחקי הנבחרת בר"ג, כשהקהל צעק לו 'לך הביתה', סינן מיחיץ' מפיו 'אידיוטים' – מושג מאוד לא שגור בפיו בחיים היומיום. במחצית המשחק נגד צרפת הוא כעס על שלום תקוה: "איך שאתה משחק, אתה משבש לנו את כל הטקטיקה". במחצית השניה תקוה היה מהבולטים במגרש.

מיחיץ' הוא בנאדם סגור למדי. לא מאמין להרבה אנשים. זו כנראה הסיבה שסירב לקחת עוזר לצידו. נותן אמון במעטים. "התחלתי את העבודה שלי בלי עוזר, וכך גם אגמור אותה. עוזרו לי בזה שהשחקנים הם של הקבוצות והמאמנים, ולא הבאתי אותם מחו"ל... אף פעם לא התנגדתי לשיתוף פעולה עם מאמני הליגה, מסביר מיחיץ'.

לכאורה אין לו עוזר, למעשה יש: יצחק ויסוקר. אחרי שלמד להכיר אותו היטב, הבין מיחיץ' שאישיות כמו ויסוקר יכול להיות איש סודו, וצירף אותו מיוזמתו למסע האוקיאני, אחרי שדחה את כל הצעות ההתאחדות להצמיד לו עוזרים למיניהם. מיחיץ' רואה בויסוקר אדם שהוא רוצה לחלוק עימו את דעותיו־השגותיו־התלבטויותיו, בכל הקשור בנבחרת.

ויסוקר, שהספיק להתאמן תחת שרביטם של שלושה מאמנים יוגוסלאווים – באלין, איכאנוביץ', צ'ירייץ' –מפרגן מאוד למיחיץ', וזה מובן: "מבחינת עבודה, אין הבדל גדול בין המאמנים. המאמנים היוגוסלאווים חרוצים בשטח, ערמומיים מאוד. כל היגוסלאווים אותו שטנץ. מתאים להם להיות ישראלים"...

מיליאנקו מיחיץ' היה נתון בתקופה האחרונה בלחצים כבדים, שרק איש ברזל ובעל עור פיל יכול לעמוד בהם. והוא עמד ולא נשבר, אם כי בשבועיים שחלפו ניכרו על פניו אותות מסע הצלב נגדו. הוא איבד מעט משלוות נפשו המפורסמת, ויצא בכמה הצהרות סותרות, מאוד לא אופייניות: "תרד בשבילי הוא השוער מס. 1, ותעזבו את גינצבורג וחביב"...; "לא צריך יותר מגן שמאלי. המגן השמאלי שלי הוא יגאל הלל וזהו"...; ועוד לפני כן אמר שרק שחקנים שישחקו בקבוצותיהם בחו"ל, יוזמנו לנבחרת. עמד בדיבורו רק כלפי מוטי איוניר כשזה היה בהולנד, אבל לא כשהמדובר באבי כהן, שאינו משחק בסקוטלנד.

שחקנים בנבחרת סבורים שהלחץ משפיע עליו. "נראה לי שמיחיץ' פוחד מהתקשורת, ולכן הוא לא חופשי בהתבטאויות שלו" – אומר שחקן הרכב ראשון בנבחרת כיום. "אנשים בהתאחדות שיגעו אותו. רצו שזה יהיה בנבחרת, וההוא יהיה בנבחרת, ולכן יש שחקנים שלא בכושר, וקיבלו אצלו יותר מדי אשראי" – אומר הכדורגלן, שנופה לפני שבועיים. אלי אוחנה: "מיחיץ' הוא מאמן טוב, אבל הלחצים בארץ גדולים מדי, וזה כנראה השפיע עליו בחילופים הרבים שהוא עשה בסגל. שחקנים לא הבינו אחד את השני, כי לא שיחקו הרבה ביחד. הוא היה צריך לגבש 16–17 שחקנים קבועים בסגל, ומתוכם 7–8 קבועים בהרכב. היו יותר מדי שינויים, וזה פגע בנו במבחנים".

מיחיץ' בא רק עם שפת מולדתו. טען בבואו: "לא צריך להיות פרופסור בשפות, כדי להיות פרופסור בכדורגל... אני מקווה למצוא שפה משותפת". אחד האנשים שעבוד בצוות הנבחרת אמר: "איזה שפה משותפת יש לי איתו, אם אנחנו לא מדברים ישירות?" בדיחה מפורסמת מאז הגיע מיחיץ' ארצה, מספרת שהמילה הראשונה שלמד בעברית היתה "קלינגר". זאת, משום ששחקן מכבי חיפה הפך לבן טיפוחיו, והיה ליחיד ששיחק בכל המשחקים תחת שרביטו. "אני לא יודע למה הוא נדלק עלי. אולי בגלל שאני ממלא משימות שהוא צריך" – מנסה קלינגר להסביר. וכשהוזכר שחקן מהסגל שמיחיץ' נותן אשראי לשחקנים אחרים מעל למה שמגיע להם, הוא התכוון לקלינגר.

פרופסור לשפות, או ד"ר לכדורגל...

"היו כמה משחקים שהוא שם אותי מגן שמאלי, שזה לא התפקיד שלי, והיתה עלי ועליו ביקורת קשה, ואולי משום מה הוא מתעקש להוכיח שהביקורת לא נכונה. הוא תמיד הגן עלי, והמשיך לתת בי אמון. אני חושב שלי יותר נח לשחק בקישור, אבל אם אין לו פתרון למגן שמאלי, אני ממלא את התפקיד, והעיקר זה לשחק" – מודה קלינגר.

באחד האימונים ערך מיחיץ' לשחקנים שינוי תיפקוד, ולעיתונאים אמר לאחר מכן שהוא בודק אפשרות לשנות תיפקוד לכמה שחקנים. באסיפה אמר מיחיץ' לשחקנים: "מי ששינוי התפקיד לא מתאים לו, שיבוא ויגיד לי". לפני אחד המשחקים זימן את הבלם אפרים דוידי, ואמר לו: "איפה אתה מעדיף לשחק: מגן ימני או שמאלי?". דוידי: "טוב בסדר, מגן ימני". דוידי היה באותו משחק מגן ימני.

מאמנים מותחים ביקורת על יכולתו המקצועית, גם שחקנים. "בנבחרת לא היו אימונים, רק משחקים פנימים. לא התאמנתי בנבחרת. רק שיחקתי... לא עבדנו על תרגילים. בעצם היה אימון אחד שעשינו יציאה בשלשות לשער. עבדנו עליו חודש. זה הכל". מאמן בכיר, שיש לו שחקנים בנבחרת, ושראה את האימונים בנבחרת, אומר: "באימונים שהייתי לא ראיתי שום תכנית. הכל שלוף אצלו מהכובע. לא ראיתי העמדה על המגרש, טקטיקה או תירגול מצבים נייחים". מיחיץ': "אני לא מבצע עשרות תרגילים, כי זה לא יהיה אקטואלי באוסטרליה"... ויסוקר יודע: "הוא עובד טוב מאוד באימונים, ויודע מה מתאים לנו. אולי יש משהו בזה שלא תירגל מצבים נייחים, אבל יהיה לו זמן לעבוד על זה באוסטרליה".

טקטיקה? – הוא מעמיד אותם נהדר...

שחקנים שמכבדים ומעריכים את מיחיץ' טוענים שהוא לא מספיק נוקשה כלפיהם. אחד משחקני הסגל: "הבעיה שהוא לא קילר, ולא נותן מספיק על הראש. אפילו את הכוכבים הגדולים הוא מכבד יותר מדי. אבל לדעתי הוא מעביר טקטיקה מצוינת. מסביר לכל שחקן את תפקידו, וחוזר ושואל אם מישהו לא מבין. כשאתה יוצא מחדר הלבשה עם תדריך שלו, אתה בטוח שאתה מנצח". ויסוקר: "הוא מעמיד את השחקנים ברור וטוב". המתורגמן שלו, נינו קאריו: "הוא יודע להעמיד את השחקנים במגרש. הוא עושה את זה באמנות. טעות אחת שעושה שחקן – ואנו מפסידים את המשחק".

מיחיץ', כג'נטלמן, לפחות כלפי חוץ, מוכן לקבל את הביקורת. "צריך להאמין לכל המאמנים שמדברים, כי הם מאמנים 20 שנה בארץ, ואני רק שנה וחצי. רק אחרי שלוש שנים אפשר לראות את התוצאה של העבודה. אם אהיה פה עוד 10 שנים, גם לי תהיה ביקורת" – משיב מיחיץ' למבקריו. אוחנה, מעמדתו כמקצוען, יודע: "מיחיץ' מאמן טוב. יש לו משמעת, ועובד טוב על כושר גופני. הרבה מהביקורת שהוטחה כלפיו הוכחה כסתם ורונית".

העיתונות היא חלק חשוב ובלתי נפרד מעבודתו. מקבל דיווח מדי יום, על כל מה שנכתב בעיתונים. גם אם כתבו נגדו, לא ישרוף את הגשרים. "אם אצטרך לכעוס ולא לדבר עם כל מי שיכתוב, בסוף אהיה ברוגז עם כולם", הוא אומר, אבל בהחלט לא רומז שהעיתונות אכזרית מדי כלפיו.

הצלחת הנבחרת חשובה לו, יותר מכבודו האישי. שלושה מקצוענים תקפו אותו קשות בעיתונים, בגלל יחסו כלפיהם: אבי כהן, מוטי איוניר – הבטיחו שלא יבואו לנבחרת בהדרכת מיחיץ'. משה סיני כעס על התבטאויות של מיחיץ' כלפי שחקנים. מיחיץ' התעלם מכך. הזמין את שלושתם לנבחרת.

עד היום, אמר שלקח את כל ההפסדים עליו. בקרוב נדע אם תהיה לו גם הצלחה להכריז עליה בעלות. ■

הקדם אולימפי באוקיאניה

(כל השעות, לפי שעון ישראל)

★ סיבוב א' – באוסטרליה

6.3.88 (מלבורן):
ישראל – אוסטרליה (05.30)
ניו־זילנד – טאיוואן

9.3.88 (באדלאייד):
ישראל – ניו־זילנד (11.30)
אוסטרליה – טאיוואן

13.3.88 (בסידני):
ישראל – טאיוואן (23.00)
אוסטרליה – ניו־זילנד

★ סיבוב ב' – בניו־זילנד

20.3.88 (בכריסצ'ירץ'):
ישראל – אוסטרליה (24.00)
ניו־זילנד – טאייוואן

23.3.88 (בוולינגטון)
ישראל – טאיוואן (01.00)
אוסטרליה – ניו־זילנד

27.3.88 (באוקלנד)
ישראל – ניו־זילנד (02.00)
טאייוואן – אוסטרליה

מה לוחש מאמן הנבחרת לשעבר יוסל'ה מירמוביץ' (משמאל) למאמן הנוכחי, מיחיץ'?

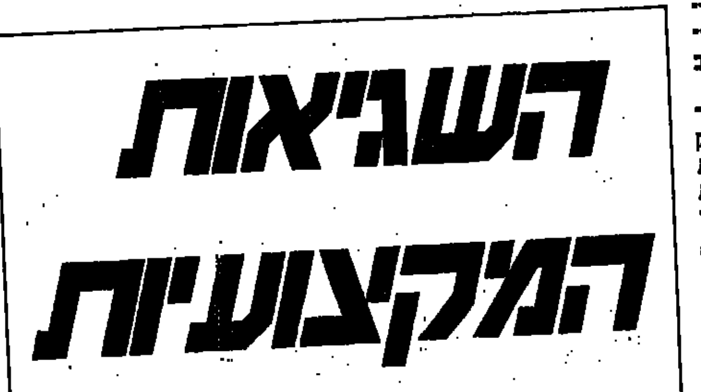
הפרשן יהודה שהרבני, מנתח את בעיותיה של הנבחרת למשימת אוקיאניה ■ בשלב ההכנה היא לא שיכנעה, חסרה גיבוש כצוות, אין לה שיטת משחק, חסרה רוח לחימה והשחקנים איבדו אמונה ביכולתם ■ אלו שבכל זאת אופטימיים מבססים תקוותם בעובדה שאוסטרליה וניו־זילנד הן תעלומה

יהודה שהרבני

אם ראשי ההתאחדות היו מחליטים, בצעד של ייאוש, לשלוח לאוקיאניה במקום את הנבחרת – את מכבי נתניה מחוזקת בכמה שחקנים כמלמיליאן ואוחנה – היינו יודעים לפחות למה לקוות. מבחינה זאת, הנבחרת שנוסעת היא תעלומה ומי שתולה את ציפיותיו על הבינוניות של היריבות שלנו שם, עלול עוד להתאכזב קשה.

הנבחרת לא שיכנעה בשלבי ההכנה, תוצאות המשחקים וצורת המשחק מוכיחים שנעשו שגיאות מקצועיות רבות שאת רובן ניתן לזקוף לחובת המאמן מיחיץ'. במשחקי המבחן בארץ ובחו"ל הופיעה נבחרת לא מגובשת, בלי שיטת משחק, ללא רוח לחימה, מוטיבאציה ואמונה ביכולתה.

היכן נכשל מיחיץ' בהכנת הנבחרת למשימת אוקיאניה?

בחירת השחקנים

הוא לא הצליח לגבש מבודדים – מוכשרים יותר או פחות – קבוצה מלוכדת. תלכיד הומוגני, מסוגל להפיק מעצמו, גם אם אין בו כוכבים מיוחדים. דוגמאות לא חסרות: הכח מכבי ר"ג זכתה בשתי אליפויות ובשני גביעי המדינה, רק בזכות גיבוש ועם שחקנים שחלקם היה מתקשה למצוא מקום על ספסל מחליפים בכמה קבוצות לאומיות. מלאכת גיבוש הצוות הוא תהליך לא קל הדורש זמן וידע. בחירת השחקנים היא משימה חשובה וקשה שכל מאמן טוב צריך לדעת איך להתמודד איתה.

בליגה יש למאמן קבוצה מספר נתון ומוגבל של שחקנים, שמחייבו לפעמים להתפשר בדרך למטרה. בנבחרת המצב שונה. לרשות המאמן מאגר שחקנים גדול, מהם הוא יכול לבחור את הרצויים לו ובעיקר – להחליף מי שאינו מתאים. לא תמיד שחקן המוכשר לתפקיד מסויים, גם מתאים לקבוצה. היכולת לעצור כדור, לכדרר ולבעוט היא רק חלק מהתכונות הנדרשות. שחקן צריך להיות מסוגל לתפקד גם כצוות. הכדורגל הוא משחק קבוצתי והצלחות משיגים רק במאמץ משותף. שלמה שירזי וחיים גולדברג הם דוגמא לשחקנים מאד מוכשרים, המתקשים להסתגל למסגרת קבוצתית נוקשה.

בגיבוש הבודדים לצוות, נעשתה הטעות הראשונה בהכנות לאוקיאניה. אי אפשר לגבש שחקנים כשהסגל הרחב וההרכב הראשון משתנים כל הזמן. לשחקנים אין זמן ואפשרות להתרגל זה לזה במשחק וליצור מערכת יחסים שתוכל לעזור בעת ההתמודדות, במיוחד במצבי לחץ. למאמן אין דרך לבנות שיטת משחק ותרגילים מסויימים כשהצוות, כולל תפקידי המפתח, משתנה בתדירות גבוהה. ההופעות העלובות של הנבחרת, המשחק המפורר והיעדר חוט שדרה, משחק קבוצתי וחוזק מנטאלי מרגישים את הכשלון הזה. מותר להפסיד, אך חשוב שהשחקנים ירגישו שהם החזירו מאבק, כקבוצה, ומיצו מעצמם את הפוטנציאל שבהם. החילופים הרבים, "תחנת הרכבת", מראים שגם המאמן איבד את הכיוון והוא אובד עצות.

הכנה וגיבוש

הנבחרת, בניגוד לקבוצת ליגה, מתכוננת למטרה מסויימת, בתאריך ידוע מראש – מצב אידיאלי להגיע ליעד מוכנים ומגובשים, גופנית ונפשית. הנבחרת היוצאת למשימת אוקיאניה רחוקה מהאידיאל הזה. אינני רוצה להיכנס כאן להשפעה שיש לליגה על הכנות הנבחרת, ויש כזאת, אך ברור שגם בנקודה זו של יצירת יחסי אמון ועזרה עם מאמני הליגה – נכשל מיחיץ'.

מאמן מקצועי צריך להחליט כבר בתחילת עבודתו, זמן רב לפני תאריך היעד, מהי הדרך הטובה ביותר להביא את הנבחרת לשיא, בזמן הנכון. דרך אחת היא לזמן למשחקי ההכנה את השחקנים הבולטים בליגה ולעבור לשלב הגיבוש, קרוב לתאריך היעד. דרך זו מתאימה אולי לכדורגל המקצועני, שם לא דרוש לשחקנים זמן רב כדי להתרגל למסגרת חדשה והנושא החברתי פחות חשוב. דרך אחרת: לנסות ולהגיע בהתחלה לסגל העיקרי ולהעביר את התקופה, בעבודת גיבוש, תוך חילופי שחקנים הכרחיים ומינימאליים שיילכו ויפחתו ככל שיעבור הזמן.

יכול להיווצר מצב בו שחקן הנמצא מחוץ לסגל, יגיע לכושר טוב מאוחר כשהצוות וצורת המשחק כבר מגובשים ואז תהיה הרגשה שלא מעמידים את הנבחרת הטובה ביותר למשימה. אלא שכאן חשובות התוצאות ואיתן אי אפשר להתווכח.

עמנואל שפר דגל בשיטה השניה ולא חשש להשאיר מחוץ לסגל כוכבים בולטים, כירושלמי אלי בן רימון. הוא הצליח ליצור מהבודדים צוות מלוכד שהיה מסוגל לתפקד יחד במגרש בתיאום כמעט עוור. עם התוצאות שהשיג כך שפר אי אפשר להתווכח.

מיחיץ', מסתבר, לא החליט על דרך וכך דמתה הנבחרת יותר למחנה מעבר מאשר לקבוצה רצינית. שחקנים זומנו אחרי משחק אחד טוב בליגה ואחרים, ששחקו כמה משחקים בתפקיד מסויים, נשלחו לספסל. שוב בלט חוסר כיוון מוגדר. החילופים הרבים לא הוסיפו לשחקנים בטחון עצמי או כבוד, למסגרת שנקראת נבחרת והם גם מקשים על אפשרות הגיבוש.

פיספוס ההכנה

גם בבחירת יריבות האימון היה פיספוס רציני. מאמן טוב ינסה ליצור באימון ובהכנות תנאים קרובים ככל האפשר לאלה שישררו במבחן האמיתי. באימון, לדוגמא, בועטים לשער כדורים הנמצאים בתנועה, כי כך זה גם במשחק. כשקובעים לנבחרת משחק אימון, צריכים להכינה לקראת אוסטרליה וניו־זילנד. בדיעבד, מסתבר, שאף נבחרת נגדה שיחקנו אינה דומה בצורת משחקה לאוסטרליה. הפסדים הרצופים, והביקורת הקטלנית בעקבותיהם, הרסו את רוח הצוות ואת הבטחון העצמי של השחקנים, ביכולתם האישית והקבוצתית.

ועוד על יצירת תנאים כמו במציאות: איש לא יודע כיצד יתנהגו השחקנים בשהייה ממושכת של 40 יום מחוץ לבית. נקודה זאת היתה חייבת להיבדק, כך או אחרת – אך מיחיץ' העדיף להתעלם ממנה. יש שחקנים שאינם מסוגלים לתפקד כראוי בתנאים כאלה והתקווה היא, שבסגל לאוקיאניה לא יהיו כאלה. בעבר, מחנות אימון קצרים יותר, גררו בעיות חברתיות קשות.

היעדר מנהיג בנבחרת, בעיות תקשורת בין המאמן לשחקנים, עקב אי ידיעת השפה – מפריעים להכנה תקינה של הנבחרת.

ובכל זאת נשארו רבים אופטימיים. הסיבה: התעלומה ששמה אוסטרליה וניו־זילנד ומשום שאין ציפיות מוגזמות מהנבחרת וכן מהעובדה שיש בסגל שחקנים מוכשרים, שבמשחקים המכריעים, עם הגב לקיר, יצליחו, אולי, להפתיע גם את עצמם. ■

המסע לאוקיאניה, אחד הארוכים והקשים ביותר בתולדות הכדורגל הישראלי, עוצר בתוכו לא מעט בעיות. שלושה מומחים, פסיכולוג הספורט ד"ר מיכאל בר־אלי, הסקסולוגית אילנה ארד־לוין ומאמן הנבחרת לשעבר, דוד שוייצר, מתייחסים לבעיות שעלולות להתעורר או שכבר קיימות בנבחרת. הנה מה שהיה להם לומר

■ ראיין עמי כברי

"לא נעשתה הכנה פסיכולוגית מתאימה למצבי לחץ"

פסיכולוג בר־אלי: להתעלם מהלוחמה הפסיכולוגית של היריב (צילם: יהונתן שאול)

ד"ר מיכאל בר־אלי, ראש היחידה למדעי ההתנהגות במכון וינגייט, מציג 14 בעיות שיש לקחת בחשבון, במסע הארוך והמתיש.

● "אסור לשכוח שזו נסיעה לאזור, שלכמה משחקני הנבחרת חויות שליליות ונסיון לא נעים ממסע קודם ועתה הם חוזרים לשם.

● "דרושה תקופת התאקלמות פסיכולוגית ופיזיולוגית, מרגע הנחיתה ועד למשחק הראשון. לא ברור אם פרק הזמן שנקבע לכך, מספיק. עם זאת, אפילו יספיק – ליריבות יתרון ביתיות מובהק. תמיד יש לקחת בחשבון שמבחינתנו, מרובר במשחקי חוץ.

● "במסע כזה יש תחושת ריחוק וניתוק מהבית, שעלולה להקשות על הנבחרת, מה עוד שכמה מהשחקנים, כך עולה מדיווחים בעתונים, קשורים חזק מאד לביתם ולמנטאליות הישראלית.

● "נראה כי המאמן לא גיבש הרכב סופי ובמבחנים הופיעו כל מיני הרכבים. היה צריך לגבש ההרכב יותר מוקדם, להפחתת חוסר הוראות של שחקנים אינדיווידואלים. חוסר וראות, בכל מקרה, אינו טוב. לזה יש להוסיף את עניין שילובם של האירופים. נראה שהם התאמנו יחד, פחות מדי.

● "בכל תקופת מיחיץ' לא זכתה הנבחרת בנצחון ויש לה בציבור תדמית של 'לוזרית'. הדבר עלול להשפיע לרעה. מנגד, יתכן שדווקא במצב זה ינסו השחקנים להוכיח עצמם. עד כה התמונה לא נראית טובה במיוחד.

● "שאלה מטרידה: עד כמה הטכניקה הישראלית תעמוד מול החוסן הפיסי והנוקשות האוסטרלית והניו־זילנדית. ההתרשמות: לישראל נבחרת שאיננה לוחמת מספיק.

● "בעיה חשובה: מה יקרה במצב של פיגור. בנקודה זו היתה דרושה הכנה פסיכולוגית ומנטאלית מאד רצינית. מדובר בהכנת השחקנים למצבי לחץ אמיתיים, וכיצד לפעול כדי לצאת מהם. המבחנים, לא יצרו מצבי לחץ אמיתיים. לא ברור אם נעשתה הכנה בכיוון זה.

● "יש חשיבות רבה למה שיעשו השחקנים בשעות הפנאי הרבות. מומלץ לנצל הפנאי באורח קונסטרוקטיבי: ביקור באתרי נוף ובאתרים הסטוריים, כדי להימנע מהעברת זמן באורח לא יעיל ודסטרוקטיבי.

● "במישור המשימתי: לנצל את פרקי הזמן שבין משחק למשחק, להפקת לקחים באורח יעיל. לא להטיל האשמות.

● "יש להתעלם מהלוחמה הפסיכולוגית שמנהל המאמן האוסטרלי ארוק ולהכין השחקנים שלא להתייחס לדבריו. בכל מקרה, הצוות המוביל בנבחרת חייב להבהיר לשחקנים שיש להתייחס לדברי ארוק בפרופורציה הנכונה.

● "אינני מכיר אישית את השחקנים אבל התרשמתי שמנהיגיהם הם אבי כהן ומלמיליאן. הרבה תלוי איפוא בהם וביכולתם להנהיג, כמגרש ומחוצה לו.

● "שאלה לא ברורה: באיזו מידה מערכת היחסים בין השחקנים למאמן היא כזו, שהוא אכן מצליח להכניס בהם מוטיוואציה. יתכן שקיימת בעית פער במנטאליות, בין האירופית שלו, לישראלית שלהם. במצבים קשים וקריטיים, עלולים עקב כך להיווצר קשיים. השאלה אם המאמן יבין את הדקויות שבמנטאליות הישראלית.

● " נראה לי שיש חשיבות רבה למתורגמן שתפס עמדת כוח והשפעה רבת חשיבות. הוא חייב לנצל זאת באורח יעיל ופורה.

● "והבעיה האחרונה: התקשורת. עליה לתת גיבוי לנבחרת ולגלות אחריות. על העתונאים שיתלוו למסע לא לרחרח יותר מדי, לשמור על מידה של דיסקרטיות. עליהם לדעת שהשחקנים רגישים לנכתב בעתונים. על העתונאים להיות מספיק נבונים ולתת גיבוי לנבחרת במשימה הקשה שלה".

"הכל תלוי במדד האיידס"

אם הם לא יעשו מזה "עניין גדול" כזה, אז הבחורים שלנו יכולים לחזור מאוקיאניה בריאים ושלמים, גוף ונפש, ממש כמו שיצאו מכאן.

לפני למעלה מחודש, התעורר מישהו כהיסטריה: מגפה של תשוקה עומדת לרדת על כדורגלני הנבחרת ב־40 ימי שהותם באוקיאניה. אז מה יהיה? – אילנה ארד לוין, פסיכולוגית קלינית וסקסולוגית, לא מבינה מה הבעיה. שיאוננו.

"האוננות היא תמיד אפשרות. אני לא יודעת מי קבע, שהם לא יקיימו יחסי מין עם נשים, בנות המקום, אבל בכל מקרה יש תמיד את התחליף הזה. מבחינת התגובה המינית, האוננות היא שוות ערך לחלוטין ליחסי מין עם בת זוג. אני לא מבינה למה זו בעיה כל־כך גדולה. מה עושים חיילים בטירונות?"

כמו הרבה דברים בחיים, גם לזה צריך לדעת איך להתייחס.

אילנה: "יש כמובן בעיה של פרשנות: אם אדם סובל מבעיות עם הצורך שלו באוננות – אז הוא בכל זאת יאונן, אבל ירגיש נאחס עם עצמו. אבל אם אדם תופס את האוננות כעוד היבט לגיטימי של חייו המיניים, אז הוא יפנטז לעצמו את הפנטזיות הראויות וייהנה".

אפשר, אגב, להכין ארבע־חמש פנטזיות טובות לפני שיוצאים למסע. זה צריך להספיק לחודש וחצי.

אילנה טוענת, בכל הרצינות המקצועית המתבקשת, שבהתייחסות נכונה, האוננות עשויה להיות תרפיה יוצאת מן הכלל, תגלית העונה: "היא יכולה לפעמים להיות פעילות מינית הרבה יותר מרגיעה. כל ההיבט הבין־אישי מנוטרל כאן. בלי כאב ראש – בלי השאלות אם היא, בת הזוג, נהנית וכו'".

סקסולוגית אילנה ארד־לוין: בעיה של פרשנות

אגב, אדם יכול, מבחינה זאת, למצוא עצמו רגוע באותה מידה כאשר הוא מקיים יחסי מין עם אשה בלתי מוכרת לחלוטין, מישהי שפגש בפב מקומי ולא פיתח אליה אלא יחס של אובייקט למטרה מינית ותו לא. מבחינה זאת, הכל תלוי במרובעות של ראשי המשלחת ובמדד האיידס המקומי.

"אנשי המקצוע בנבחרת צריכים לטפח את המנהיג"

מאמן דוד שוייצר: איך גיליתי את המנהיג שלי

יש, למרבה הצער, מעט מאד דברים ברורים ומגובשים שלוקח איתו מיליאנקו מיחיץ' במזוודה לאוסטרליה. אחת הבעיות שמיעט לתת עליהן את הדעת ושנותרה איפוא פתוחה, היא בעיית המנהיג. בישיבת הועדה המקצועית, לאחר ההפסד לפולין, הבהיר מיחיץ' שלנבחרת בעיית מנהיגות. מה עושים? – מקווים לטוב.

בעיני דוד שוייצר, מאמן בני־יהודה, שאימן את הנבחרת באולימפיאדת מונטריאול – התמונה ברורה והמורה: "כל הצד הפסיכולוגי בנבחרת שלנו, כושל. כל אחד יודע שהוא ('הוא' אצל שוייצר זה תמיד מיחיץ'), החזיר את בוני גינצבורג תחת לחץ; כל אחד יודע שהוא משחק עם חלוץ אחד בגלל הפחד. צריך שהמאמן יעביר למנהיג, ודרכו לקבוצה, את התחושה שיש איש חזק שאפשר ללכת אחריו".

שוייצר מחלק בערינות רמזים עבים כמו פילו: מי שמבורר את בעיית המנהיג מיותר הסימפטומים של עידן מיחיץ' עושה חסר עם מאמן הנבחרת. הסירחון הכללי מוביל לראש.

"מנהיג, ממשיך שוייצר, הוא כמו חצי מאמן. יש דברים שהמאמן לא יכול להגיד לשחקנים במהלך משחק (או צריך בנאום סמכותי, שלוקח על עצמו אחריות. מנהיג צריך להיות מטופח בידי הצד המקצועי בנבחרת – המאמן, העוזרים שלו וכל האנשים סביבם".

דוגמא מהקריירה של שוייצר: "אבי כהן (גלאזגו) היה בן 18, כשהעליתי אותו כאחד ממשחקי האימון של הנבחרת. פתאום ראיתי על המגרש בחור עם כשרון מנהיגות טבעי. צועק, מבקש כדור, מכוון אנשים. מיד ידעתי עם מי יש לי עסק והתחלתי לעבוד עליו בכיוון".

מאגר המנהיגים בפוטנציה בנבחרת הוא החדשות הטובות שיש לשוייצר למיחיץ' ליתר דיוק, לנבחרת: "אבי כהן הסקוטי, אורי מלמיליאן, בריאלובסקי ושני הבלגים – יכולים להוכיח עצמם כאנשים יציבים וחזקים שאפשר להישען עליהם. לדעתי, הנסיון שכל אחד מהם צבר, בעיקר החמורה שמשתפשפת עכשיו טוב־טוב באירופה, יוכיחו עצמם באוסטרליה. שם, כבר לא תהיה לנו בעיה".

זוהי נבחרת אוסטרליה, כפי שהתייצבה במבחניה האחרונים לפני בואה לש ישראל. יושבים, בשורה הראשונה מימין: וואלי סייבור, רוברט וויטלי, סרג'יו מאלטה, צ'ארלי וילאני, צ'ארלי יאנקוס. יושבים מאחוריהם: אנדריו זיני, אלן דווידסון, פרנק ארוק (מאמן), אדי תומסון (עוזר מאמן), ז'אן פול דה-מאריני, פרנק פארינה. עומדים: זארקו אודזאקוב, אנתוני פראנקו, השוער ג'ף אולבר, גרהאם ארנולד, פיטר ראסקופולוס, גרהאם ג'נינגס, פדרו רוז (המעסה), ד"ר בראיין קוריגן (רופא הנבחרת). שורה עליונה: אוסקר קרינו, כריס קאלאנציס, אלן האנטר, רובי דאן, גארי מקדאוול, פול וויד, מייק גיבסון.

נא להכיר הסוקרו·ס

אצל נבחרת אוסטרליה, בעלת הכינוי סוקרוס, שם המשחק נשאר: פשטות עם כוח ■ יריבת ישראל אינה מרבה לקיים משחקי רעים, עקב הריחוק הגיאוגרפי ■ המאמן פרנק ארוק הזעיק מאירופה את "הגולים" פאטיקאס (אלמוני וחידה לרוב חובבי הכדורגל כאן) ומיטשל

עופר לוינגר (מלבורן)

פרנק ארוק, מאמנה של נבחרת אוסטרליה, סבור שנבחרתו איננה מציגה עתה את הרמה שאותה הציגה בטורניר קדם גביע העולם לאזור האוקיאני, ממנו עלתה לצמד משחקים עם סקוטלנד לפני מונדיאל '86 (סקוטלנד ניצחה בגלזגו 0-2 וסיימה בתיקו 0-0 במלבורן).

הכדורגל האוסטרלי סובל מקשיי מימון. כאשר עבר ג'ף אוליבר, שוער הנבחרת, מקבוצת היידלברג יונייטד לקרואטיה מלבורן, הוחלפו בעיסקה זו שטרות בשווי של 25 אלף ש"ח. מחיר מגוחך אפילו במושגים ישראליים... לא מפליא איפוא שמיטב הכשרונות שצמחו באוסטרליה, ממהרים לחפש לעצמם מקום בקבוצות מקצועניות באירופה.

הסטיה מההכרזה

ארוק הצהיר לא אחת שביסס הפעם את נבחרתו על שחקנים זמינים למשחקים באוסטרליה, מבלי להזדקק לשירותם של ה"אירופיים" שלו. אך מהר מאוד סטה מהכרזה זו, נוכח המחסור במנהיגים בכל חלקי המגרש, ודאג להזעיק את "הגולים" – שחקן מרכז השדה ג'ים פאטיקאס המשחק ביוון והבלם דייוויד מיטשל מהולנד. לאלו מועיד ארוק את תפקיד המנהיגים.

מוזעק מיוון ג'ים פאטיקאס

נבחרת אוסטרליה אינה מרבה במשחקים לא רשמיים, ידידותיים ומספר האימונים המשותפים של הסגל שלה, מצומצם גם כן. תארו לעצמכם שרוני רוזנטל ואלי אוחנה, לנשל, יצטרפו מדי יום ג' בשבוע לאימון הנבחרת בתל אביב..

באוסטרליה הריחוק הגיאוגרפי גדול עוד יותר, ומשום כך, רק לקראת משחקים רשמיים מתכנסת הנבחרת לאימונים משותפים.

המשחק האוסטרלי לא השתנה בשנים האחרונות. שם המשחק כאן הוא פשטות עם הרבה כח. כך תמצא תמיד ליד קיצוני פורץ, שני שחקני הגנה, שירחקו אותו לזוית המגרש או יטילו שמירה הדוקה על כל המגרש, על כוכב התקפת האורחים.

טיול של אחר צהרים לא עושים באוסטרליה, הגם שניתן בהחלט להוציא את ה"סוקרוס" (כך מכנים כאן את שחקני נבחרת הכדורגל) משיווי המשקל. לדוגמא: במשחק נגד דינאמו זאגרב, כל אימת שהקישור היוגוסלאווי שיחק מהר וללא שהיות והעביר את כובד המשחק מצד אחד של המגרש לאחר, נראו האוסטרלים מבולבלים ונהגו להרחיק את הכדורים בסתמיות.

בהרכב ללא דיויד מיטשל יהיה לחלוצי נבחרת ישראל מה להגיד בכל הקשור במאבקים על כדורי הגובה, בעיקר נוכח העובדה שהשוער אוליבר, בן 27, אינו מרבה לצאת מעבר לרחבת החמש של שערו, שם הוא מפגין יכולת גבוהה וחושים חדים.

צ'ארלי יאנקוס הקפטן והבלם, במשחק שקט מאחור, הוא אגוז קשה לפיצוח ובו תולים האוסטרלים תקוות רבות. יתרונו בעובדה שהוא מפגין קרירות ובטחון. קשה מאוד להכניסו ללחץ.

גרהאם ג'ינינגס הצנום, מגינה השמאלי של אוסטרליה, הוסב לתפקיד זה מתפקיד חלוץ. פריצותיו הרבות על קו רוחב והיציאה המהירה לכדור, עושים שחקן זה למסוכן באגפו; כשג'נינגס עולה לעזרת חלוציו, מצטרף לאגפו הבלם הנוסף של הנבחרת, אלכס טובין גבה הקומה מארלאייד, או דייויד מיטשל אם ישחק. טובין הוא שחקן חדש במדי הסוקרוס ונועדה לו משימת שליטה בכדורי הרוחב ברחבתו.

וולי סייבור, שחקן אנרגטי וקשוח באגף ימין וגרי מקדואל, משלימים לרוב את חוליית ההגנה האוסטרלית. מקדואל הבלונדי הוא שחקן משימתי כהגדרת ארוק, ניחן בכושר גופני מעולה ובנחישות רבה. זהו השומר האוסטרלי שילווה את אחד מחלוצינו במגרש, אינו בוחל בשום אמצעי כדי לעצור את יריבו ולכן הוא מרבה לחזות במשחקי קבוצתו ונבחרתו מהצד, לאחר הרחקות וכרטיסים צהובים.

חולית הקישור האוסטרלית תתבסס על יליד ארגנטינה אוסקר קרינו, עושה משחק בעל שליטה טובה בכדור. מיגבלתו היא האיטיות היחסית בתנועה לכדור ובעודף כדורים במרכז המגרש. כדור מחוכם שלו עשוי להשאיר חלוץ חופשי מול שוער יריב. רק כאשר המשחק טוב, נעשה קרינו למסוכן שבשחקני אוסטרליה. כמוהו פאטיקאס שיגיע מיוון. לגבי האוסטרלים, ששומעים רבות על יכולתו הגבוהה – אך לא ראוהו משתלב באחרונה במדי הנבחרת – הוא חידה.

פול ווייד יליד אנגליה הוא הפועל השחור במרכז השדה האוסטרלי; שורף שטחים נרחבים בתנועה ללא כדור, מסייע להגנתו בזה שמצטרף לחלוציו בצד שכנגד. מייק פטרסון, בתפקיד דומה וביכולת זהה, יהיה מחליפו של ווייד. לחילופין, במשחק הגנתי צפוף, ניתן לראותם יחדיו בקו האחורי של הקישור האוסטרלי.

איום על השער

אלן דיווידסון, מגן תוקף שהציג משחק משובח דוקא בקישור האוסטרלי נגד דינאמו זאגרב, עשוי להשתלב במשחק נבחרתו. הוא שחקן בונה מטבעו, שמצטרף לחלוציו מאחור ומהווה איום נוסף על שער היריב.

התקפת האוסטרלים תשען שוב על ג'ון קוסמינה, 34, שהוחזר לנבחרת עקב חולשת מחליפיו הצעירים. קוסמינה גבה הקומה איננו מרבה לשחק עם הכדור – נגיעה אחת ותפיסת שטח מת ברחבת היריב הם סוד משחקו היעיל. 54 שערים הבקיע במדי הנבחרת והוא ה"אס" בערימת קלפיו של ארוק.

לפרנק פארינה, הכוכב העולה של הכדורגל האוסטרלי, ששה כיבושים במדי נבחרתו. פארינה וריז, בעל שליטה טובה בכדור, אוהב לרוץ עם הכדור. יש לו יציאה מהירה מהמקום, דבר המנוצל נגד תרגילי נבדל של היריב. מגבלתו העיקרית: חוסנו הגופני. תחת שמירה הדוקה הוא נוהג להיעלם בפינות המגרש ולהשאיר את כר הפעולה לחבריו בהתקפה.

נסיון רב

גרהאם ארנולד גבה הקומה וחביבו של ארוק, איננו מתוחכם במיוחד ואולם הוא מצטיין בנחישות רבה במאבקים על הכדור, כשפניו מופנות תמיד לשער היריב וזה מה שמעניק לו מקום של קבע בהרכב האוסטרלים.

עשויים עוד להשתלב בהתקפת האוסטרלים: אנדריו זיני כקיצוני שמאלי מהיר, שאינו מרבה להבקיע. ג'ון מולן המשלים את קוסמינה הוותיק (נסיונם המשותף עשוי להציבו בהרכב נבחרתו) ואורליו וידמאר, קשר חלוץ מתגליות עונת המשחקים 1987.

פרנק ארוק לא מהסס להמר על נבחרתו כמנצחת בטורניר הקדם אולימפי – אפילו שקהל האוהדים המקומי מאופק מאוד בתמיכתו ב"סוקרוס". ■

הלבנים

כוכבי ניו־זילנד: השוער ג וסלינג וקווין האגן

זוהי ניו־זילנד, בעיני רבים תעלומה – ו"המסוכנת ביותר"

אם להאמין לפרנק ארוק, ניו־זילנד היא המסוכנת ביותר מבין שלוש הנבחרות שיאבקו למעשה על הכרטיס לסיאול (בהנחה שטאיוואן היא החלשה ביותר בטורניר...). "הכל לבן", All White, זה כינויה של ניו־זילנד, זה כינויו של הכדורגל שם. ארוק לפחות טוען כי "ניו־זילנד כל הזמן מתקדמת" ומזהיר מפניה.

בשלושה משחקי מבחן שערכה נבחרת זו לקראת הטורניר הקדם אולימפי, כולם עם גטבורג השוודית, היא הפסידה בראשון, סיימה ב־1–1 בשני וניצחה 3–1 בשלישי, תוך שהציגה בו, לדברי מקורות במלבורן, "כדורגל מבריק".

מה מאפיין את הנבחרת הזאת? – כמו אוסטרליה: לחימה עיקשת ושאפתנות רבה. שחקני ניו־זילנד מרבים לתרגל עמידה תחת לחץ ויציאה להתקפה מתפרצת. הם תירגלו זאת במיוחד נגד השוודים, כאשר כפו על יריביהם בתקר של חצי שעה, אותו לא הצליחה גטבורג לפצח.

בהדרכת המאמן קין פלון, המוכר לישראל מקדם גביע העולם, מתייצבת ניו־זילנד עם השוער ג'ים גוסלינג, שקנה לו פירסומו עקב זינוקיו האמיצים. בראיון שהעניק לו מכבר קבע כי המוטו שלו הוא: "שוער טוב הוא זה שעיניו כל הזמן על הכדור".

שחקני ההגנה הם: מאלקולם דנפורד, שחקן ההגנה מס. 1 בניו־זילנד. במשחקים האחרונים לא הופיע כיוון שהוא איש עסקים והיו לו התחייבויות אחרות. אחרי הכל, Business before pleasure. במקומו הופיעו קיי אוזאנס, ריצ'ארד מאלינן, ריקי הרברט וקני קאוטול. נוכח הצלחתם מול גטבורג תהיה למאמן פלון בעיה: אם יציב את דנפורד, לא ברור מי מהארבעה יישב על הספסל.

החוליה החלשה בנבחרת זו היא הקישור. קלין גוסליין הוא השחקן הטוב ביותר כאן, עקשן גדול. שחקן אחר הוא קלין ווקר, שחזר הביתה משפילד וונסדיי האנגלית והביא עמו משם נסיון רב. במצבים מסויימים הוא מתפקד כחלוץ.

שחקני התוך הם דני הלוגן, פריד דה־ישיין (שיחק בשוייץ) וקוין האגן, החלוץ הטוב ביותר של ה"לבנים", אולי השחקן מס. 1 שלהם. נגד סמואה המערבית, בנצחון ה־0–12 הוא הבקיע ארבעה שערים. האגן אגב משחק באוסטרליה ובניו־זילנד, זו שאיפת חיים של שחקנים רבים...

צריך לזכור כי הכדורגל איננו הספורט הפופולארי ביותר בניו־זילנד. מזג האויר אינו מתאים לכדורגל, עקב הקירבה לקוטב הדרומי (במארס יהיה שם קר מאד).

עבר את אוקיאניה בשלום

מיקו בלו היה שם לפני 18 שנה, בדרך לגביע העולם במכסיקו ■ "עדיין רואה לפני את שייע פייגנבוים נתלה על הרשת, בסידני" ■ "המאמן שפר סיפר כל הזמן על מלחמת העולם השניה, על מאבק הרוסים בגרמנים. כך הוא הכניס בנו מוטיוואציה עצומה" ■ "אני מאמין במילמילאן, בריאלובסקי ודריקס, וגם באחרים"

אלכס פרלסמן

"המצב של מדינת ישראל קשה, מכל הבחינות. העם זקוק לרגע של שמחה. למשהו שילהיב אותו. נבחרת הכדורגל יכולה להביא לו רגע שכזה, אם תנצח בטורניר באוקיאניה, ותעלה לאולימפיאדה. מהניסיון שלי, אני מאמין שזה אפשרי. במשחקי החוץ, לא יהיו לנבחרת לחצים. השחקנים לא יחשבו על המשפחה ובעיות העבודה ויוכלו להתרכז רק בכדורגל. אם לא יהיו מריבות בין השחקנים, עקב התקופה הארוכה בה יהיו יחד, וכל אחד יביא מכסימום לחימה, אפשר יהיה לזכות בטורניר".

מיקו בלו – כיום מאמן השוערים של מכבי ת"א, שנים רבות מגן שמאלי מצטיין בנבחרת ישראל – היה שותף להישג המרשים של העלייה למשחקי גמר גביע העולם, ב־1970. השתתף במשחק המכריע בסידני, מול אוסטרליה, בו נזקקה ישראל לפחות לתיקו כדי להבטיח את הכרטיס למכסיקו. זאת, לאחר שבמשחק הראשון, בארץ, ניצחה הנבחרת 0–1, משער של גיורא שפיגל בבעיטת עונשין מ־20 מטר, כאשר הכדור פגע בחומה האוסטרלית ושינה כיוון.

מיקו בלו בסומבררו מכסיקני. "העם זקוק להישג חזה"

באותה מיסגרת ניצחה ישראל בשלב המוקדם, פעמיים, את ניו־זילנד (0–2 ו־0–4). אוסטרליה הגיעה לעימות איתנו לאחר שהקדימה בטורניר סיאול את דרום־קוריאה ויפאן; ומאוחר יותר חלפה במתאמביק על פני רודזיה, עם שתי תוצאות תיקו ונצחון 1–3 לאוסטרלים, במשחק המכריע.

המסר בגומלין לאוסטרליה, ב־14 בדצמבר 1969, היה מביא למשחק הכרעה שלישי בין השתיים, בעבור ימים אחרים, בניו־זילנד. לכן, לא חגגו בנבחרת ישראל יותר מדי את הנצחון ברמת־גן. הציפיה לגומלין היתה עצומה ומורטת עצבים.

"בכל המשחק הזה נלחצנו לשער, אבל ידענו להתעלות. להילחם על כל כדור. היה ברור לנו, שכדורגל גדול לא נוכל להציג, אבל שאת התיקו הנדרש, נוציא בשיניים. המאמן שפר נהג לספר לנו כל הזמן על מלחמת העולם השניה, על כך שהמערב־גרמנים הגיעו עד לנינגרד, ואם היו כובשים אותה, גם מוסקווה היתה נופלת כיריום. לא הפסיק לדבר על הלחימה של הרוסים, בשארית כוחותיהם, והסביר לנו שגם אנחנו נצטרך להוציא את כל הרזרבות. הוא הרגיש שכל המדינה מחכה לנו, לבשורה טובה מסידני. הוא אמר '6 מיליון עינים רוצים שננצח, תנו להם את זה'. שפר ידע להחדיר בנו המון מוטיואציה".

בנבחרת שיחקו באותו יום היסטורי: יצחק ויסוקר; בר, רוזן, פרימו, בלו; שפיגל, שפיגלר, רוזנטל, שום; בריד, פייגנבוים. בלו זוכר במיוחד את ההופעה הטובה של ויסוקר; ואת המסירה של שפיגל למוטל'ה שפיגלר, מסירה שהביאה לשער היתרון לישראל בבעיטה מכ־15 מטר, 11 דקות מהסיום.

"לא יוצאת לי מהראש התמונה של שייע, הניתלה על הרשת האוסטרלית, אחרי השער הזה". השער המשווה, אגב, הובקע דקותיים מהסיום.

"עם שריקת הסיום היו שאגות וקריצות התלהבות. התחבקנו והרגשנו שעשינו דבר גדול לכדורגל הישראלי".

בלו משחזר גם את הטיסה לסידני: "הגענו לאוסטרליה אחרי 14 שעות טיסה רצופות, נדמה לי שדרך טהרא, וחשבתי שאנחנו משתגעים מזה. הלכתי להתעלף".

ועוד על המשחק: "המגרש היה חצי לכדורגל וחצי לרוגבי. בפינות לא היה דשא. היו הרבה ישראלים שעודדו אותנו, ובסיום, ערכו לנו מסיבה במועדון של הכח סידני".

הסוד בגיבוש

בלו מזכיר שוב ושוב את המאמן דאז, עמנואל שפר: "גם אם היינו משחקים נגד הפיליפינים, הוא היה הופך אותם לנבחרת הטובה ביותר בעולם. אבל הציונות שלו לקראת המשחק באוסטרליה, דיברה אלינו במיוחד".

אחד מסודות ההצלחה של אותה נבחרת, כך בלו, היה הגיבוש. "היו לנו שחקנים שהופיעו יחד בנבחרת הנוער, ב־1965, ויחד עלו לבוגרים. איציק ומוטל'ה שנה לפנינו; ואנחנו – רוזן, שרגא בר, שייע, גיורא שפיגל, רוזנטל ואני. הכרנו כל אחד את החולשות של חברו, וגם את היתרונות שלו, וזה עזר לנו לחיות יחד. מקצועית, ההגנה שלנו היתה יציבה ביותר".

בלו זוכר שהאוסטרלים שיחקו כדורים גבוהים לרחבה. "הסיגנון שלהם לא השתנה. לכן, טוב שבנבחרת שלנו שחקני הגנה שמצטיינים במשחק ראש והרבה כוח, כמו ניר אלון, שמעונוב ואלי כהן. זה יקשה על האוסטרלים. ואם יהיו לנו בקישור שחקן או שניים שידעו להחזיק בכדור, גם כדי לתת להגנה לנוח וגם לתת את המסירה לשער, אפשר יהיה לעשות זאת. אני מאמין במלמיליאן, בריאלובסקי ודריקס. ויש לי גם הרגשה שמוטי איוניר יפתיע באיזו בעיטה אדירה לשער ממרחק".

מעריך כי בתום הסיבוב הראשון של הבית, ב־13 במארס, יתגעגעו השחקנים לנשותיהם. אפשר שהם יהיו גם משועממים במידה מסויימת. "לא היה מזיק אם היו מביאים את הנשים לימים אחרים, בין המשחקים באוסטרליה וניו־זילנד. זה יכול היה רק לעזור לנבחרת".

לדעתו, יש לתת מעתת גיבוי מלא למאמן מיחיץ'. "חשוב שגם העתונות תתמוך בו, עד סיום הטורניר. אם השחקנים רואים שהעתונות לא מתייחסת טוב למאמן, זה משפיע גם עליהם לרעה. כל אחד שהנבחרת חשובה לו, צריך לתת למאמן את מלוא הגיבוי".

ומה עם קליטת דברי הציונות? "הם יקלטו היטב גם אם המתורגמן יעביר אותם".

אז אם להסתמך על בלו, כדאי לא לתכנן כלום ל־31 במארס. בואו לקבל את המנצחים בנתב"ג. ■

הפטריוט

בריאלובסקי (מימין, ליד השש־בש עם חברו הארגנטיני חוואל): "אני מאמין בנבחרת ושנהיה בסיאול" (צילום: עדי אבישי)

כסגל הנבחרת הלאומית יכול רק אחד להציג רקורד בינלאומי שכזה: שותפות באליפויות בארגנטינה, אורוגוואי ומכסיקו, משחקים בינלאומיים במדי נבחרת ארגנטינה [...] דניאל בריאלובסקי גדל אמנם בדרום־אמריקה, אך חש ונוהג כצבר ישראלי גא לכל דבר; כשינגנו במלבורן את ההימנון, הוא אומר, תעבור בו צמרמורת

אלכס פרלסמן

אם כל 20 הנבחרים של ישראל לטורניר הכדורגל הקדם־אולימפי באוקיאניה יתייחסו למשימה הקרובה במידת הרצינות שלו, אפשר כבר להכין את המזוודות לסיאול. בשבילו – הטורניר שיחל ב־6 במארס במלבורן, יהווה את פיסגת הקריירה הספורטיווית, והצלחת הנבחרת בו תאפשר לו להגשים את שיא המאוויים הקבוצתיים על כר הדשא. יהיו לו עוד מאפיינים רבים, לכדורגלן שנחשף בשבוע שעבר מול אנגליה רק למחצית אחת, לעיני פרנק ארוק, מאמן נבחרת אוסטרליה. החל מהתיחכום הדרום־אמריקני שלו, וכלה בכך שהוא היחיד בין השחקנים הישראלים שלבש בעבר מדי נבחרת אחרת (ארגנטינה), אם כי לא במשחק כינארצי, אלא במפגשים בינלאומיים גלכר. דניאל בריאלובסקי עשוי להיות קלף חשוב להצלחה באוסטרליה ובניו־זילנד.

דניאל מוגדר בפי המכירים אותו יותר מדי אמיתי, מכדי שאפשר יהיה לחשוד כי הוא מדבר מן השפה לחוץ, כאשר הוא מתייחס לנבחרת הלאומית. "זה הכבוד הכי גדול ליהודי להיות בנבחרת ישראל. ובשבילי במיוחד, כי לא נולדתי פה (דניאל, יליד ארגנטינה, חי בילדותו שלוש שנים בארץ, בקרית־אונו, וכשהיה בן שש ירדה משפחתו לארץ מוצאה – א.פ.). בעוד שבועיים נתחיל לייצג את המדינה במפעל רשמי, לא ידידותי, ואני מרגיש שחשוב מאוד לכל מדינת ישראל שנצליח. לכן כולנו צריכים ללכת עם הרבה רצון והרבה התלהבות לטורניר. בשבילי, זה יהיה הדבר הכי חשוב בקריירה. גם בגלל שזה יהיה מצוין אם ישראל תעלה לסיאול, וגם בגלל שאני לא יכול לחיות על מה שעשיתי בעבר".

ודניאל מגדיר את התפוקה שלו: "זכיתי עם פניארול מאורוגוואי בשלוש אליפויות; עם אינדפנדיינטה בארגנטינה באליפות אחת; ועם 'קלוב אמריקה' בשלוש אליפויות". דני היה גם מבקיע שערים מרופלם, וזכורה לו עונה בה כבש 17 שערים.

"לא נותנים כבוד"

חורה לו מאוד היחס לנבחרת הכדורגל שלנו. "בישראל לא נותנים לנבחרת את הכבוד שמגיע לה, גם השחקנים שלה. אתה צריך להגיע לנבחרת עם יותר התלהבות ומוטיוואציה ממה שיש לך בקבוצה. אבל פה חושבים קודם כל על הקבוצה. המנטליות שלי שונה. אולי אני לא צריך לדבר על כך, אבל הראיתי במשחקי הנבחרת שאני מוכן לעשות 'גליץ'' עם הראש על רגל של שחקן יריב".

הוא מודה כי אוסטרליה, ניו־זילנד וטאייוואן מהוות עבורו נעלם. "ראיתי את האוסטרלים בווידאו, נגד ואגרב מיוגוסלאוויה, אבל מזה אי־אפשר לדעת כלום. היוגוסלאווים נראו כמעט מתים מעייפות ומהחום, ואפילו שיחקו עם הגרביים למטה. אני מרגיש שהאוסטרלים לא נמצאים בדרגה גבוהה מאיתנו. הכל תלוי בנו, ואם נעשה מה שצריך, נעלה לסיאול. מה שצריך זה להילחם ולעשות במגרש את מה שמיחיץ' יגיד לנו".

על אוחנה: "חשוב לנו מאוד הניסיון האירופי שלו, של רוני ואבי".

"החלק החלש – מהקישור"

בריאלובסקי מעריך כי לישראל יש שוער מצוין, חברו למכבי חיפה בני גינצבורג, והגנה איתנה. את ההערכה שלו העלה בשיחה שעות אחדות לפני המשחק עם האנגלים, הערכה שהתבססה מאוד מיד אחרי שריקת הסיום לאותו משחק. "החלק החלש שלנו זה מהקישור ומעלה. אבל אם נעמוד טוב על המגרש, ונשחק על ההתקפות המתפרצות של השחקנים המהירים, נוכל להפתיע את אוסטרליה. יש לנו גם סיכוי להבקיע בבעיטות עונשין של אורי. אצלו, מ־20–25 מטר זה 70 אחוז גול. אין לי ספק שהוא מהבועטים הטובים בעולם. עמדתי ליד מראדונה כשהוא בועט עונשין, וגם ליד אורי. והעץ מזה שאורי בועט בימין, ומראדונה בשמאל, אין הרבה הבדל".

מר ההתרגשות שלו עולה ככל שהטורניר מתקרב. "בכל פעם ששמעתי את 'התקווה' במשחקי הנבחרת, הרגשתי משהו מיוחד. כשינגנו את ההימנון במלבורן תהיה לי צמרמורת. נהיה אז רחוקים מאוד מהבית, ונרגיש שבבית כל־כך רוצים שנצליח". בביתו הפרטי של דניאל, בכרמל שבחיפה, ימתינו בציפיה דרוכה רעייתו הבלונדית ליאנה, והילדים ג'ניפר (4) ובריאן (שנתיים).

הוא שומר כל העת על אופטימיות לגבי סיכויי הנבחרת. "אנחנו צריכים להוכיח שלא טעיתי, ושהאמונה שלי בנבחרת היתה בצדק. אני מאמין שבספטמבר נהיה בסיאול".

גם אנחנו, דני. נחזיק לך ולנבחרת אצבעות. ■

כדורגלן מעולה, בן־אדם נהדר

הדעה הכללית לגבי בריאלובסקי, שעדיין לא מיצה בארץ את הכשרון המקצועי העצום הטמון בו. הספיק להלהיב רבבות, מסוגל ליותר.

שלמה שרף, מאמנו במכבי חיפה אשתקד: "יכול להיות שהסתגלותו המקצועית קשה, למרות שחברתית הסתגל כאן יוצא מהכלל. כשרון כזה לא קם כל יום. בעל שליטה אבסולוטית בכדור, תנועה יפה כשהכדור ברגליו. בעיטתו חזקה ומשחק הראש מעולה. נראה קטן, אבל שרירי ומוצק. הקהל אוהב לראותו, והוא נותן למשחק את היופי והברק".

מיחיץ': "הוא שחקן אינדיבידואלי. מהיר מאוד ויכול להפתיע, טוב מאוד בראבל־פסים, אבל בארץ זה לא כל־כך מצליח לו, כי כאן משחקים כדורגל שונה. היו לו משחקים מעולים בנבחרת, אבל עוד לא תרם לה כערכו, גם משום שבכל פעם שיחקה בהרכב אחר".

אבינועם עובדיה, חברו לסגלו "יחד עם אורי, אחד משני השחקנים הטובים בארץ. בתחום שלו, בווירטואוזיות – מספר 1. הבעיה, שלא מבינים אותו. אין לו עם מי לשחק פה. כאדם, הוא עשר. חבר אמיתי, תענוג להיות איתו. דואג לכל אחד, יודע לפרגן ולעודד". יש עם מי לצאת למערכה באוקיאניה.

נבחרת ישראל למשה הקדם אולימפית

נבחרת הכדורגל יצאה אתמול למשימה הגדולה ביותר שלה – הקדם אולימפי, באוסטרליה ובניו־זילנד ■ בתצלום (שנעשה לפני משחק המבחן עם פולין, ב־10 בפברואר) מופיע יגאל הלל שלא יצא לאוקיאניה ■ חסרים: אבי תודה, אבי כהן (גלזגו), ליאור רוזנטל, אפרים דוידי, מנשה שמעונוב, מוטי איוניר, אבינועם עובדיה, שלום תקוה, משה איזנברג וניר לוין

זכרונות עגומים מאוקיאניה. כך הם חייכו אז, באוקטובר 85' לפני המשחק במלבורן. בתצלום־ארכיון של א.פ., ליד השולחן במלון, מימין: נסים כהן, משה סיני, בוני גינצבורג ואבי כהן.

כך נרמס כבודה של הנבחרת

זכרונות מרים מאד, מהמסע הקודם, העגום מאד לאוקיאניה, באוקטובר 85' ■ מה התרחש מאחורי הקלעים? מה הביא להקמת ועדת חקירה, הראשונה מסוגה בתולדות הכדורגל הישראלי? ■ איך התנהגו השחקנים והמאמן? ■ איזו הסטוריה נעשתה באוקלנד? ■ מה עשו בדרך חזרה?

א. טבק

טיסת 774 של חברת ס.א.ס ב־9 באוקטובר 1985, נשאה עמה מטען קודר של שחקני נבחרת ישראל, ש־14 שעות קודם לכן גרמו מפח נפש לחובבי הספורט בארץ כאשר נוצחו באיצטדיון ר"ג בידי נבחרת אוסטרליה, 1–2. בכך כמעט נגוז החלום להגיע לגביע העולמי במכסיקו 86'. הטיסה ליבשת החמישית, למשחק הגומלין, לא הותירה סיכויים רבים להצלחה מול שחקני מולדת הקנגורו.

היתה זו טיסה של 28 שעות (עם הפסקות), אך טפו של המסע היה עוד יותר עגום ממה שמישהו תיאר לעצמו. עוכרה: לאחריו, לראשונה בתולדות הכדורגל הישראלי, הוקמה ועדת חקירה לבדיקת כשלון הנבחרת ולאירועים שגרמו לכך.

נילוותי למסע הזה, ואני יכול רק להצדיק את ההחלטה להקים ועדת חקירה, גם אם חלק ממסקנותיה היה צריך לכלול אנשים נוספים. אם כך היה קורה, יתכן שהיתה לנו כיום נבחרת טובה יותר והכדורגל היה נראה אחרת.

למרות זאת, איש לא שיער בבוקר ה־9 באוקטובר שיכול להיות יותר גרוע. השחקנים והמאמן דאז, יוסף מירמוביץ, הצליחו גם בכך להפתיע את עם ישראל.

החלק הראשון בטיסה, עד קופנהגן, היה קודר. מירמוביץ שישב כ"מתלקת עסקים", שיחק ברוגז עם השחקנים, משום שאיכזבוהו. גד מכנס ואריה חביב, חשו כמנודים. הסיבה: "אות קין" הוטבע במצחם, כאשמים בהפסד לאוסטרליה. לגבי מכנס נמשך הדבר 25 יום. בדקה אחת הוא איבד את כל עולמו (הספורטיבי) וסר חינו מלפני המאמן, שהגיב כלפיו בצורה אכזרית. מכנס כאילו לא היה קיים לגביו, אפילו כאשר הנבחרת נחתה בארץ.

פיונטי "קיטר"

בתחנת־הביניים השנייה, באנגקוק, חל שינוי. השחקנים חזרו להתנהגות הרגילה שלהם. גם המאמן בדק מה מצב הקניות. כל זאת בשם הסיסמה שהחיים חייבים לחזור למסלולם, כדי להתכונן לגומלין.

אוסטרליה קיבלה את הנבחרת בקרירות. הבדיקה בנמל התעופה כללה גם את סוליות הנעליים, מחשש לבוץ תאילנדי רווי חיידקים... גם יחסה של ההתאחדות המארחת היה קריר. היה ברור שהכל מכוון וכי ישראל איננה פופולארית וההופעה שלנו באוקיאניה עלולה לגזול מהאוסטרלים את הבכורה בכדורגל, באזור הזה. אגב, מסיבה זו היחס כלפינו לא השתנה עד היום.

מלבורן, שם נערך משחק הגומלין, דווקא התאימה לנבחרת ישראל. במגרש זה לא הפסידה ישראל בשום מפגש רשמי עם האוסטרלים. עשרה ימים התאמנה שם הנבחרת לגומלין. היא לא נוצחה (1–1) – אך התיקו היה כמו הפסד. הוא הוריד את המסך על תקוות ישראל להגיע למונדיאל.

נבחרת ישראל לא ניצחה, אך כמי שהיה קרוב אליה – זה לא הפתיע אותי. האוירה לא היתה של צוות ההולך לנצח. המקצוען דוד פיונטי, למשל, שהגיע מקלו שבגרמניה – רק קיטר מה הוא מפסיד מהנסיעה הזאת. מריניות היו הרכה של מירמוביץ, מתוך אמונה שהשחקנים יחזירו לו ביחס שונה, במשחק – פשטה את הרגל.

למרות שמלבורן איננה עיר עם מקומות בילוי רבים, הצליחו חלק מהשחקנים להבריח צעירות למלון – ואין מדובר רק לגבי שני שחקנים שעניין זה זכה אז לפירסום ושנמצאים בנבחרת, גם עתה. הריצה אחר הנותות לא ידעה גבול. אפילו יציאה למגרש האימונים, שהיה מרוחק כדי חמש דקות הליכה מהמלון, בוצעה עד מהרה בהסעות – במוניות או בעזרת ישראלים יורדים. השחקנים ביקשו זאת מהקפטן אבי כהן והוא ביקש אישור ממירמוביץ.

הכשלון בר"ג נשכח – כאילו לא היה. גם מירמוביץ לא שינה ממנהגו ואיחר למועדי האימונים שקבע עם השחקנים. נסעתי בעבר עם הנבחרת לחו"ל, אך תופעה זו של איחורים לאימונים מצד המאמן, ראיתי רק אצל מירמוביץ. הדבר לא הוסיף לו כבוד והערכה אצל שחקניו.

הטיסה לאוקלנד, ניו־זילנד, למשחק עם הנבחרת המקומית, לא היתה עליזה. הפעם סבל ממנה, בנוסף למכנס, גם השוער חביב. מירמוביץ ראה בו את האשם בכשלונות בר"ג ובמלבורן, השרולה למען הצבת בוני גינצבורג, ניצחה. ("לובי" דומה התנהל בישראל עתה, לפני שהוער הוחזר לנבחרת. בוני נעשה לשוער הראשון במשחק – שעל הנייר, לפחות, היה קל.

הערכות ציניות

המסע שהתארך צבר אי הצלחות, והאוירה נעכרה, עד מהרה התפלגה הנבחרת למחנות. שחקני המילואים תגנה הם לא היו שותפים לכשלון. כוכבי הנבחרת התנחמו בכך ששבועיים לאחר המשחקים, כולם ישכחו את הכשלון, יעסקו בליגה – ומצבם ומעמדם, יחזור לקדמותו. זה נשמע אולי ציני, אך השחקנים צדקו בהערכות שלהם. לפחות בהן, הם היו טובים.

ב־26 באוקטובר, הצליחו שחקני הנבחרת להיכנס לדפי ההיסטוריה של הכדורגל הישראלי – עם כשלון נוסף: ניו־זילנד החובבת ניצחה את ישראל 3–1. המיגרש באוקלנד נבנה על הר געש כבוי. בתום המשחק, חשתי שלא הייתי מצטער אם הר הגעש היה דווקא פעיל...

קינאתי אז בניו־זילנדים, שיש להם את האחים רופר ווינטון שיין, שברחו מקבוצם בשווייץ ובאו לשחק כדי להביא כבוד לארצם. הקרבה כזו, סיכון קריירה מקצוענית ביודעין – אין לצפות מכדורגלן ישראלי. למהז – חצי שעה לאחר שחזרה הנבחרת למלון, ניתן היה לראות את הכדורגלנים הישראלים מגונדרים, יוצאים לבלות בעיר או אצל ידידים. כאילו לא הם שיחקו והפסידו. שום כבוד עצמי או מקצועי, רק אנוכיות והתנהגות מביישה.

הטיסה חזרה, דרך סידני היפה ובאנגקוק האקזוטית, השכיחה מהר מאד לכל המשלחת את הימים המרים. כולם, ללא יוצא מהכלל, עסקו בקניות. הכל ידעו שבהוצאות המטען העודף תישא ההתאחדות. הם שוב צדקו. 9000 דולר שילמה ההתאחדות על המטען העודף – כולו קניות של שחקנים.

הנחיתה בנתב"ג בישרה את האות למסע השמצות, כל אחד הגן אז על עצמו, הוקמה ועדת חקירה.

כרגע לא נראה שחל שינוי במצב. אבל מי יודע, אולי ב־6 במארס במשחק עם אוסטרליה, זה יהיה אחרת והנבחרת תשיב לעצמה את כבודה הרמוס, במקום שבו היא איבדה אותו. ■

הסגל לאוקיאניה

שוערים

• בן־ציון ("בוני") גינצבורג (מכבי חיפה). נולד: 12.12.64. רווק.
בעבר: מכבי ת"א, מכבי פ"ת.
הופעות ליגה: 169. שערי ליגה: 1.
הופעות בין־ארציות: 11.

• אבי חרר (בתצלום למעלה, משמשון ת"א). נולד: 20.6.63. נשוי.
בעבר: הפועל בית־שאן.
הופעות ליגה: 91. שערי ליגה: 1.
הופעות בין־ארציות: 2.

מגינים

• אבי כהן (בית"ר ירושלים). נולד: 12.6.62. נשוי.
בעבר: מכבי שעריים.
הופעות ליגה: 147. שערי ליגה: 25. הופעות בין־ארציות: 12. שער בין־ארצי: 1.

• אבי כהן (בתצלום למעלה, מגלאזגו ריינג'רס) נולד: 14.11.65. נשוי + 2.
בעבר: מכבי ת"א, ליברפול.
הופעות ליגה: 297. שערי ליגה: 13. הופעות בין־ארציות: 57. שערים בין־ארציים: 2.

• מנשה שמעונוב (בתצלום למעלה, ממכבי ת"א) נולד: 3.4.63. רווק.
הופעות ליגה: 156. שערי ליגה: 9.
הופעות בין־ארציות: 13.

• ירון פרסלני (הפועל כפ"ס). נולד: 24.3.59. נשוי + 1.
בעבר: מכבי חיפה, מכבי פ"ת.
הופעות ליגה: 225. שערי ליגה: 21. הופעות בין־ארציות: 12.

• ניר אלון (הפועל פ"ת). נולד: 6.8.63. רווק.
הופעות ליגה: 170. שערי־ליגה: 6.
הופעות בין־ארציות: 4.

• אפרים דוידי (בתצלום למעלה, מהפועל באר־שבע). נולד: 15.8.59. נשוי + 1.
הופעות ליגה: 231. שערי ליגה: 9.
הופעות בין־ארצית: 14.

• מרדכי איוניר (למעלה, מכבי ת"א). נולד: 18.3.64. רווק.
בעבר: "רודה" קרקרה, הולנד.
הופעות ליגה: 174. שערי ליגה: 33. הופעות בין־ארציות: 10.

• אורי מלמיליאן (בית"ר י־ם). נולד: 24.4.57. רווק.
הופעות ליגה: 411. שערי ליגה: 125. הופעות בין־ארציות: 52. שערים בין־ארציים: 12.

• רוני רוזנטל ("פ.צ. בריז'"). נולד: 4.10.63. רווק.
הופעות ליגה: 138. שערי ליגה: 37. הופעות בין־ארציות: 18. שערים בין־ארציים: 1.

• שלום תקוה (בתצלום למעלה, ממכבי נתניה) נולד: 8.5.65. רווק.
הופעות ליגה: 106. שערי ליגה: 31. הופעות בין־ארציות: 10. שערים בין־ארציים: 1.

• אלי דריקס (מכבי ת"א). נולד: 14.10.64. רווק.
בעבר: מכבי יבנה.
הופעות ליגה: 131. שערי ליגה: 36. הופעות בין־ארציות: 6.

• משה אייזנברג (בתצלום למעלה, מבני יהודה) נולד: 19.8.67. רווק.
הופעות ליגה: 83. שערי ליגה: 14.
הופעות בין־ארציות: 5.

• ניר לוין (בתמונה, מהפועל פ"ת) – בא במקום אלי אוחנה שאמר "לא" למסע לאוקיאניה. נולד: 4.3.62. נשוי.
בעבר: הפועל מרמורק.
הופעות ליגה: 146. שערי ליגה: 46. הופעות בין־ארציות: 2.

קשרים

• אבינועם עובדיה (בתצלום למעלה, משמשון ת"א). נולד: 27.2.60. נשוי + 2.
הופעות ליגה: 258. שערי ליגה: 24. הופעות בין־ארציות: 9. שער בין־ארצי: 1.

• ניר קלינגר (מכבי חיפה). נולד: 22.5.66. רווק.
הופעות ליגה: 74. שערי ליגה: 3.
הופעות בין־ארציות: 13.

• אלי כהן (מהפועל ת"א). נולד: 21.7.60. נשוי + 1.
הופעות ליגה: 181. שערי ליגה: 23. הופעות בין־ארציות: 9. שער בין־ארצי: 1.

• ליאור רוזנטל (בתצלום למעלה, ממכבי חיפה). נולד: 2.8.65. רווק.
הופעות ליגה: 76. שערי ליגה: 1.
הופעה בין־ארצית: 1.

חלוצים

• דניאל בריאלובסקי (מכבי חיפה) נולד: 18.11.58. נשוי + 2.
בעבר: "אמריקה", מקסיקו, ו"אינדפנדיינטה", ארגנטינה.
הופעות ליגה: 49. שערי ליגה: 10.
הופעות בין־ארציות: 13. שער בין־ארצי: 1.

הנהלת המשלחת

המאמן: מילייאנקו מיהיץ'.
המנהל: אברהם בנרוהי.
המתורגמן: בינו קאריו.
הרופא: ד"ר מארק רוסנובסקי.
ראשי המשלחת: חיים צימר ואליעזר ריבלין.
פיזיותרפיסט: שמואל רוזנצוייג.
האפסנאי: בני זמייטיס

שאול סווירי, יו"ר ההתאחדות לכדורגל – למעשה האחראי על הנבחרת ◼ סיפורו של יליד עירק, שגדל במעברה ונסק במעלה התפקידים השונים בספורט הישראלי וגם מחוצה לו ◼ איך הפתיעה בחירתו? מה אומרים עליו חבריו וגם יריביו ◼ פרשת הגיבוי למאמן וההצעה לפטרו (גירסה אחת: "הוא לא הובן כהלכה") ◼ דיוקן

אלי קמיר

אומרים, שהדבר הגרוע ביותר שאפשר להגיד על אדם, זה שהוא בחור טוב. לא יודע. חבריו, מתנגדיו, כולם חוזרים בסופו של דבר לניגון הישן: הוא בחור טוב.

משה מאירי: "לא מכיר אותו מספיק. יודע שהוא נחמד, שבהפועל ר"ג מעריכים אותו".

עוריקם מילצ'ן: "שאול סווירי הוא קודם כל איש נעים הליכות".

חבר מזכירות אחר בהתאחדות: "אין ספק בכלל, שאול בחור טוב. השאלה מה מעבר לזה..."

שאול סווירי – האיש שאחראי על מיליאנקו מיחיץ', אורי מלמיליאן, הנבחרת – והליגה שלנו. יושב ראש ההתאחדות לכדורגל. בתקופה האחרונה הודפסו אותיות שמו, יותר מתמיד. גם מקומו של שבט הביקורת, המצליף ללא רחם, אינו נפקד. מציאות.

הבחירה הפתיעה

יליד עיראק, 1943. בן 8 היה כשעלה לארץ, הישר למעברת נחלת יהודה. ארבע שנים לאחר מכן, כבר עבר לעיר שתשמש מקום מגוריו עד היום – רמת־גן. "הייתי מקורב להפועל ר"ג. יום אחד, הוצע לי להיות מזכיר האגודה, משם המשכתי לתפקיד מזכיר המחוז, גזבר הפועל, ומזכיר מועצת הפועלים".

להתאחדות לכדורגל נבחר ב־'85. בחירתו לתפקיד היו"ר הפתיעה רבים. המתמודד העיקרי מולו היה יורם אוברקוביץ'. אוברקוביץ' דמות ידועה ברחוב הספורטיבי, מתפקד גם כיו"ר ועד העובדים בחברת החשמל, נחשב באותם ימים כמועמד וודאי לרשת את חברו, חיים חברפלד. התחזיות המוקדמות לא הטרידו במיוחד את שאול סווירי. לאט לאט, בדייקנות, אירגן שורותיו וביום הנכון, עמד כל המנגנון של מרכז הפועל מאחוריו. הבחירה לתפקיד כבר היתה משחק ילדים לסווירי, אשר תקופה קצרה קודם לכן ניהל את מסע הבחירות של אורי עמית לראשות עיריית ר"ג. יש אומרים שללא סווירי היה עמית יושב עד היום שקוע בחלומות על חדר ראש העירייה...

איז'ו ויינר ממרכז הפועל, אשר שיתף פעולה גם במערכת הבחירות ההיא, נזכר: "צורת העבודה של שאול היתה פשוט שיעור מאלף במערכת בחירות. הוא אירגן את הכל כמו מצביא בצבא. היתה שם מערכת חשיבה, אירגון, ניהול וראייה לטווח רחוק. שאול ראה תמיד שני מהלכים קדימה".

עובדה נוספת שסייעה לסווירי בבחירות להתאחדות והעמידה מאחוריו את הסניפים, היתה עברו כגזבר הפועל. "אשף פיננסי", מכנה אותו איז'ו ויינר. "איש שידע בדיוק למי לתת", מספר חבר בהתאחדות. "טוב, זו לא חוכמה להצליח בתפקיד כזה", ממשיך מזכיר אגודה שתוסיף: "יש כסף וצריך לחלק אותו. זה לא כמו באגודה שצריך להשיג את רוב הכסף ממקורות מימון שונים".

בתפקיד גזבר הפועל, עשה שאול סווירי עבודה מצויינת. אין צורך בסיפורים, יש עובדות. "אני זוכרת ששאול עבר קשה מאוד", מספרת אתיל נקש, שהיתה יד ימינו בהפועל. "מעולם לא הביט בשעון. דרש הרבה מהצוות שלו, אך קודם כל תרם מעצמו".

כשמדברים במושגים של הצלחה על פעילויותיו השונות בעבר, ראוי לזכור מיד שההתאחדות לכדורגל זה משהו שונה, מיוחד. פירגון ואהבה מצוות העובדים עדיין לא מעלה נבחרת לסיאול ותרומה לא נמדדת חודש לפני מועד הבחירות. בהתאחדות לכדורגל יש עיתונאים שאורבים בכל פינה, יש מכבי, בית"ר ואפילו מתנגדים בסיעה עצמה – הפועל – שלא מהססים להשמיע דעתם על כל און פנוייה. לעתים, צריך כאן יותר כושר תימרון, כדי לקפץ בין הטיפות ולהעביר החלטות – ועוד להשאר בחיים.

על תרומתו של שאול כיו"ר ההתאחדות, חלוקות הדעות. חבר מזכירות וותיק אומר: "קשה לשים את האצבע על דבר רציני אחד שעשה שאול".

מנגר חיים צימר: "בתקופה של שאול, נכנסו הנערים לאירופה ומספר רב מאד של נבחרות מחו"ל הגיעו לישראל".

חזי ויטקובסקי מהפועל ר"ג: "מתקנים רבים הוקמו בארץ בתקופתו של שאול. גם המענקים המיוחדים בגביע הטוטו, נקבעו בזכותו. פעם הם אפילו לא הספיקו למימון האוטובוס למשחק".

חבר התאחדות לשעבר: "שאול לא עשה מאומה מאז שהוא בתפקיד. אותי הוא לא הפתיע. כבר מתחלה ידעתי במי המדובר".

העובדות מספרות שגם צימצום הליגות והחלת משחק הפליי־אוף החלו בתקופתו. "תראה לי עוד שנה שהיה מתח כזה גם במרכז הטבלה", מסביר סווירי עצמו.

גיבוי מלא

באחרונה שוב עלתה לכותרות שיטת שלוש הנקודות, שהונהגה בימי קודמו, הברפלד. סווירי טוען שהשיטה מוכיחה עצמה ואין טעם לשינוי. אחרים סבורים שהוא פשוט חושש מעימות עם הברפלד.

גם בבחירת מאמן זר לנבחרת, היה שאול מהתומכים הנלהבים. לאורך כל הדרך, למרות הכשלונות, העניק למיחיץ' גיבוי מלא. הצעתו, לפני כשבועיים, לפטר את המאמן היוגוסלאווי הפתיעה רבים. סווירי עצמו מבקש לא להתייחס לכל הפרשה, שגוררת אחריה כמה גירסאות. יש הטוענים כי דבריו לא הועברו נכון לתקשורת והוחרפו במידה רבה. אחרים סבורים שהיתה זו מעידה קלה, לא מתוכננת, שאינה מאפיינת את האיש. מכיריו יודעים היטב עד כמה הוא מחושב. ידוע, שלפני כל ישיבה במזכירות ההתאחדות, כשסווירי מתכונן להעביר החלטה, הוא מקפיד על עבודת הכנה, כדי לחסוך בהפתעות.

הסבלנות שלו היא משהו יוצא מהכלל. לעיתים יכול לדון בנושא שעות רבות, עד שיגיע להחלטה: "אני מעריך קודם לשכנע ורק לאחר מכן להחליט", הוא אומר.

חבר מזכירות: "וגם כשהוא מחליט כבר, מצליחים כל מיני אנשים, בלי בעיה, לשנות את דעתו. אפילו כשמסכמים דברים – תמיד יש סכנה שהם ישונו".

חבר התאחדות נוסף: "אצל שאול מי שמדבר איתו אחרון בטלפון, הוא זה שמשכנע אותו".

אומרים, שמאז החל בתפקידו השתנה מאזן הכוחות במזכירות ההתאחדות. אם בעבר שלטו אנשי הפועל, שהם גם הרוב – הרי היום מצליח עוריקם מילצ'ן, ממכבי לעשות ככל העולה על רוחו.

"לא נכון", מגיב מילצ'ן, "דברים עקרוניים תמיד נעשו בצוותא. לעולם לא היינו כמו משקיפים מהצד. במציאות, לכל קונגרס שאליו יוצא סווירי כדי לייצג את ההתאחדות הישראלית, יוצא גם מילצ'ן. אין זה סוד שהמשופשף בין השניים ובעל הקשרים הוא מילצ'ן. יתרון נוסף למילצ'ן: שפות זרות. אצל סווירי, גם האנגלית איננה זורמת מפיו בחופשיות.

ממלא המקום

אדם נוסף שכוחו גבר בימי סווירי, הוא מנכ"ל ההתאחדות, יעקב אראל. מפקיד ברמה גבוהה, עבר אראל להיות דמות דומיננטית, היוצאת לא אחת לייצג את ההתאחדות. באחרונה, מקרה אוחנה – מכלן. יש טוענים שגם זה עקב קשיי השפה הורה של סווירי.

מבין חברי המזכירות נחשב חיים צימר למקורב אליו במיוחד. סווירי אף פעל רבות למינויו של צימר כממלא מקום, תוך הערפה על פניו של הוותיק דב שחר. צימר הועדף על שחר גם כראש המשלחת לאוקיאניה. יודעי דבר אומרים כי היום מנסה סווירי לפצות, בדרכים שונות, את שחר הנחשב לאיש מקצוע.

סווירי הוא מסוג האנשים שקודם כל אינו פוגע באחר. לדידו, כך פשוט יותר בטוח להגיע הביתה בשלום. כששאלתי אותו, למשל, על ההתאחדות שמצא כשנכנס לתפקיד, אמר: "מצאתי מערכת טובה, שהושתתה על עבודה של שנים. כל הכבוד לכל קודמי". כך, פשוט ובטוח.

בכלל, על כל שאלה שנשאל, הוא חושב ארוכות ועונה בזהירות. לא לפגוע חלילה, לא להסתבך בלשונו. בימיו הראשונים, כשנחשף לראשונה לתקשורת, סבל מכמה הופעות לא מוצלחות במיוחד. היום, הוא אחר. אפשר לראותו יושב בניחותה באולפן הטלוויזיה ועונה ברצף לאחר שחשב, כמובן.

בשיטת העבודה שלו הוא ידוע בהאצלת סמכויות, בלמירת החומר, בהשקעה רבה ובאמון הדדי.

שאול נמצא במשרדי ההתאחדות הרבה יותר מכל קודמיו. "הבעיה שלא מרגישים אותו כמוהם", מספר חבר התאחדות. "הוא חסיד עבודת צוות", אומר צימר. חבר אחר בהתאחדות סבור שלא שאול הוא האיש שאוהב להתייעץ ולשמוע את דעתם של אחרים. "חוץ מזה, תמיד הוא מנסה ליפות דברים. אף פעם לא קורא לילד בשמו, וכשרוצה שיקרה משהו – פשוט מעמיד שזה כך".

הישיבות בהנהלתו הם על פי רוב מסודרות, כשתשומת הלב מתחלקת בין כולם. סבלנות רבה הוא משקיע לגבי כל נושא ולפני כל החלטה. אחת הבעיות – וזו נובעת כאמור מרצונו שלא לריב ולא לפגוע באנשים – הימנעותו במקרים רבים מלחתוך דברים. "יהיה בסדר", אומר לחברים ומתחמק בין השבילים והבורות. אצל חיים הברפלד זרמו הדברים בקצב מהיר יותר וההחלטות התקבלו לכאן או לכאן.

כדי לפתור בעיות או להשיג יעדים, אינו חוסך בשום מאמץ. פונה לאישים, משוחח, מציע. משמעון פרס, למשל, ידע לבקש כי יעלה לפני מארגרט תאצ'ר את הבקשה שתסייע לישראל להתקבל לאירופה.

היעדר כאריזמה

אחד החסרונות הבולטים שלו – העדר כאריזמה, תכונה חשובה במיוחד לאנשים במעמדו. "נכון, הוא לא כאריזמאטי, אבל זה האופי שלו – אין מה לעשות", סבור חזי ויטקובסקי. "גם לעוזי ברעם אין כאריזמה, אז אפשר להגיד שהוא לא עושה עבודה?!", אומר צימר. "האמן לי, שכל מה שאני רוצה להעביר, אני מעביר", מסביר סווירי עצמו.

נילו, וזה לא נעים לומר גם מוצאו, גורמים לא אחת לבעיות רבות שנובעות מתפיסת עולם ושיטות עבודה שונות. חלק מחבריו בהתאחדות, מבוגרים ממנו ביותר מ־20 שנה – והוא למעשה הירוק שבחבורה. "היחס בין התרומה ליכולת, היא לא בהתאם למספר השנים", מסביר צימר. "שאלת על בעיות מוצא", אומר סווירי לאחר דקות ארוכות של מחשבה – "כן, זה נכון, כאחר שבא מצד מזרח אני חייב להוכיח עצמי פי עשרה..." ◼

תקווה לחיוך רחב

לפני שנפרדנו בשלום הסברתי לסווירי שאת הכתבה הזו, יקראו כדורגלני נבחרת ישראל במטוס, בדרכם למשימה החשובה באוקיאניה. שאלתי אם הוא רוצה להגיד להם משהו, רק להם.

הפעם, לא נאלצתי להמתין שיחשוב ארוכות. כאילו מתוך מכונת ירייה, זה מה שיצא מפיו: "רק תזכרו, שחקני הנבחרת, שברגע שאתם עולים על המטוס אתם יוצאים לייצג מדינה שהכדורגל שלה מבודד ואתם ברגליכם יכולים לפרוץ את הבידוד ולהביא אותנו לסיאול.

"כל עם ישראל יצפה בכם ויחכה שתעשו לו טוב. רגע אחד של נחת מכם, עומד כנגד תקופה ארוכה של סבל מדברים אחרים.

או נקווה שתעלו על פני כולנו חיוך רחב".

סווירי (משמאל) עם הנשיא מר חיים הרצוג, חובב כדורגל מושבע, במיוחד בריטי (צילם: עדי אבישי)

תחזיטוטו

שישו שכטמן

6 שבועות של גביע הטוטו

בששת השבועות הקרובים, כש־הנבחרת תהיה באוסטרליה, יתקיימו בארץ משחקי גביע הטוטו. הסיבוב הראשון נערך לפני 3 שבועות.

גביע הטוטו צובר תאוצה בגלל הפירסום, הפרסים והיוקרה וכן משום שבקייץ מובטחת לקבוצות הזוכות נסיעת־פרס. את הפגרה הנוכחית מנצ־לות איפוא הקבוצות להחלמת פצועים ולניסויי הרכב. מסיבות אלו היו בשנ־תיים האחרונות הפתעות רבות בגביע הטוטו. הן צפויות גם השנה.

הפרס המובטח השבוע לזוכי הפרס הראשון: מיליון ש"ח.

תחזית למחזור טוטו 26

1. ביתי"ר ת"א – מכבי חיפה. למרות שחיפה בתחתית הליגה יש לה שני נציגים בנבחרת (בריאלובסקי וק־לינגר) שבלעדיהם קשה לראותה מנצ־חת קבוצה מבריקה כבית"ר ת"א. 1, X.

2. ביתי"ר י"ם – שמשון. שתיהן יסעו השנה לאינטרטוטו: בית"ר כאלו־פה ושמשון כמחזיקת הגביע. שתיהן זכו בנצחונות בסיבוב הראשון במסגרת זו ולשתיהן בלומפילד הוא הבית. לפני שבועיים סיימו בתיקו בליגה. לכן עוד X.

3. חולון – הפועל פ"ת. פ"ת משחקת היטב. חולון – בעיקר כמגר־שה. חולון תהיה בהרכב מלא ופ"ת ללא שחקני הנבחרת. משולש.

4. בני יהודה – מכבי פ"ת. נוסף לכל הצרות בליגה, הורחק שחקן של פ"ת בשבת שעברה. מי שחושב שיכול להיות כאן משהו אחר מנצחון גבוה של בני־יהודה – שיקום....

5. הפועל י"ם – הפועל באר־שבע. הירושלמים משובצים בבית אחר עם הלאומיות. את מכבי ת"א ניצחו בקלות 3–1. ב"ש זה סיפור אחר. משולש.

6. מכבי ת"א – מכבי נתניה. שבוע לאחר ההפסד בליגה, מכבי ת"א מקבלת הזדמנות חוזרת. אם יהיה מש־חק פתוח כפי שאנו צופים, נתניה – הקבוצה הישראלית היחידה שזכתה בגביע באינטרטוטו בעבר – תנצח.

7. הפועל חיפה – הפועל ת"א. למרות שחיפה עסוקה בעיקר במאבק העליה ללאומית, מגרשה הביתי והמ־סורת יעזרו לה מול ההרכב החסר של ת"א. משולש.

8. הפועל לוד – הפועל כפ"ס. מבחינת רמה ויכולת השחקנים כפ"ס עדיפה. אנחנו מציעים 1, 2 אולי נת־פוש הפתעה.

9. הכח – עמידר. המרחק בין מגרשי שתיהן כחצי ק"מ, והמרחק בי־כולת – נמוך גם הוא. הן ישחקו נגד ויחשבו על הליגה. משולש.

10. יבנה – חדרה. שתיהן [illegible] בנצחונות בסיבוב הראשון ו[illegible] ראשות הבית. יבנה שיחקה בגמר הג־ביע לפני שלוש שנים והביתיות [illegible] לה יתרון ניכר. 1 X מספיק.

11. בת־ים – עכו. 1 סולו. [illegible] משחק 4.

12. יפו – טבריה. "ליברפול" [illegible] אה בתיקו בשבת שעברה ולא [illegible] על כך פעם שנייה ברציפות... 2,1.

13. הפועל ר"ג – מכבי שע[illegible] שתיהן בכושר טוב, במצב טוב בליג[illegible] ומה שיקבע זו איכות שחקני הסגל. כל תוצאה אפשרית.

14. ביתי"ר נתניה – יהוד. האו[illegible] חים בכושר טוב וזכו בעבר בגביע [illegible] דינה. המארחת, בביתה, זו קבוצה אח־רת מזאת שהכרנו אשתקד. מה יהי[illegible] (חוץ מטוטו)? – תיקו.

שלום תקוה (מימין) מתחבק עם רוני לוי, אחרי שהבקיע את שער הנצחון 1:0 לנתניה, בשבת מול מכבי ת"א (צילם: עדי אבישי)

טבלאות גביע הטוטו

(לאחר המחזור הי"ו)

לאומית

בית א'

1. שמשון ת"א	1-2	[illegible]
2. בית"ר ירושלים	0-1	[illegible]
3. מכבי חיפה	2-1	0
4. בית"ר תל־אביב	1-0	0

בית ב'

1. הפועל פתח־תקוה	1-2	3
2. בני־יהודה	0-1	3
3. מכבי פתח־תקוה	2-1	0
4. צפרירים חולון	1-0	0

בית ג'

1. הפועל ירושלים	1-3	3
2. הפועל באר־שבע	0-0	1
–. מכבי נתניה	0-0	1
4. מכבי תל־אביב	3-1	0

בית ד'

1. הפועל חיפה	2-2	1
–. הפועל לוד	2-2	1
3. הפועל כפר־סבא	0-0	1
–. הפועל תל־אביב	0-0	1

ארצית

בית א'

1. מכבי יבנה	0-4	3
2. הפועל חדרה	1-3	3
3. מכבי עמידר	3-1	0
4. הכח רמת־גן	4-0	0

בית ב'

1. הפועל טבריה	1-5	3
2. הפועל בת־ים	0-0	1
–. מכבי יפו	0-0	1
4. הפועל עכו	5-1	0

בית ג'

1. הפועל יהוד	1-2	3
–. הפועל רמת־גן	1-2	3
3. בית"ר נתניה	2-1	0
–. מכבי שעריים	2-1	0

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

	1	x	2
1	X		
2	X		
3		X	
4	X		X
5	X	X	
6			X
7	X		
8	X		
9		X	
10	X	X	
11		X	
12		X	
13	X		X
14		X	

שלשות – כפולים 4 טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1			X
2	X		
3	X		X
4	X	X	
5	X		X
6	X		
7			X
8		X	X
9		X	X
10	X	X	
11		X	
12		X	
13	X		
14	X		

שלשות – כפולים 6 טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1	X	X	
2	X		
3		X	
4	X		
5		X	X
6			X
7		X	X
8	X	X	
9		X	
10	X		
11	X		
12	X		X
13	X		X
14	X		X

שלשות – כפולים 7 טורים 128

לעשירים

	1	x	2
1	X		
2	X	X	X
3			X
4	X		
5	X	X	X
6		X	
7	X	X	X
8			X
9	X		
10	X	X	
11	X		
12		X	X
13	X	X	
14	X		X

שלשות 3 כפולים 4 טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X	X	
2		X	
3	X	X	X
4	X		
5	X	X	X
6			X
7	X	X	X
8	X		X
9	X	X	X
10	X	X	
11	X		
12	X		X
13	X	X	X
14		X	

שלשות [illegible] כפולים [illegible] טורים מלא 5832 [illegible] טורים בשיטה המצומצמת

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1X	1X	1X	1X	1X	1X	1X	1X	1X
2	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	1X2	1X2	1X2	1X2	1X2	1X2	1X2	1X2	1X2
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	2	X	1	2	X	1	2	X	1
6	2	2	2	2	2	2	2	2	2
7	X	1	2	1	2	X	2	X	1
8	12	12	12	12	12	12	12	12	12
9	1	2	X	X	1	2	2	X	1
10	1X	1X	1X	1X	1X	1X	1X	1X	1X
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	2	2	2	X	X	X	1	1	1
14	X	X	X	X	X	X	X	X	X

הל"ו של ישראל

כל משחקי הנבחרת בקדם ובאולימפיאדות, ממלבורן 56' ועד משימת אוקיאניה 88' ■ כתב: צבי בר־שידה

ראשית הדרך

המטרה: מלבורן, 56'. המאמן: המנוח "ג'קי" גיבונס (אנגליה)
1. מוסקבה (17.7.56): בריה"מ – ישראל 5–0.
ישראל: חודורוב; מתניה, קרמר; חלדי, שניאור, רכינוביץ; גלזר, סטלמך, רוזנבוים, נחמיאס, מירמוביץ.
2. רמת־גן (31.7.56): בריה"מ – ישראל 2–1.
לישראל: נחום סטלמך.
ישראל: חודורוב; מתניה, קרמר, חלדי, שניאור, רבינוביץ; קופמן, סטלמך, גלזר, רוזנבוים, מירמוביץ.

אריוידרצ'י רומא!

המטרה: רומא, 60'. המאמן: המנוח גיולה מאנדי (הונגריה).
3. רמת־גן (21.10.59): ישראל – יוגוסלאוויה 2–2.
לישראל: סטלמך (2).
ישראל: חודורוב; מתניה, מורדכוביץ ז"ל; שמואל לוי, לבקוביץ, טיש; מנצ'ל, סטלמך, רפי לוי, גולדשטיין, גלזר.
4. רמת־גן (6.3.60): ישראל – יוון 2–1.
לישראל: אברהם מנצ'ל, יהושע גלזר.
ישראל: חודורוב; מתניה, מורדכוביץ ז"ל; אמר, לבקוביץ, טיש; מנצ'ל, סטלמך, רפי לוי, גולדשטיין, גלזר.
5. אתונה (3.4.60): יוון – ישראל 2–1.
לישראל: יהושע גלזר.
ישראל: חודורוב; בננבנישתי, מוייססקו; אמר, לבקוביץ, טיש; מנצ'ל, סטלמך, רפי לוי, רוזנבוים, גלזר.
6. בלגרד (10.4.60): ישראל – יוגוסלאוויה 2–1.
לישראל: רפי לוי (2).
ישראל: חודורוב; בננבנישתי, מוייססקו; אמר, לבקוביץ, טיש; נהרי, סטלמך, רפי לוי, מנצ'ל, גלזר.

אל השמש העולה

המטרה: טוקיו, 64'. המאמן: המנוח ג'ורג' איינסלי (אנגליה).
7. סייגון (29.12.63): ישראל – דרום־וייטנאם 1–0.
לישראל: ראובן יאנג.
ישראל: ויסוקר; עצמון, ליאון; גרונדמן, לבקוביץ, טיש; שפיגלר, שמעון כהן, סטלמך, מהלל, יאנג.
8. רמת־גן (17.3.64): דרום־וייטנאם – ישראל 2–0.
ישראל: ויסוקר; טרימו, ליאון; נסים בכר, לבקוביץ, טיש; שמעון כהן, סטלמך, שפיגלר, ולצר, יאנג.

מקסיקו, אר־לה!

המטרה: מקסיקו, 68'. המאמן: המנוח מילובאן ציריץ' (יוגוסלאוויה).
9: יפו (17.3.68): ישראל – ציילון 7–0.
לישראל: מרדכי שפיגלר (3), ג'ורג' בורכה (2), גיורא שפיגל, (פרדה, עצמי).
ישראל: לוין; שווגר, דרוקר, רוזנטל, בלו (מרילי); עסיס, שפיגל, שפיגלר; טלבי, בורכה, יאנג. 10. יפו (23.3.68): ישראל – ציילון 4–0.
לישראל: ג'ורג' בורכה, רחמים טלבי, שמואל רוזנטל, גיורא שפיגל.
ישראל: לוין; שווגר, רוזן, דרוקר, מרילי; עסיס, שפיגל, אנגלנדר; טלבי, בורכה, יאנג.

שער היסטורי

הגמר האולימפי 68'. המאמן: עמנואל שפר.
מוקדמות
11. ליאון (13.10.68): ישראל – גאנה 5–3.
לישראל: יהושע פייגנבוים (3), גיורא שפיגל (2). ישראל: מליקה; שרגא בר, רוזן, שווגר (דרוקר), בלו; רוזנטל, שפיגל, שפיגלר; טלבי, פייגנבוים, בורכה.
12. ליאון (15.10.68): ישראל – אל־סלוודור 3–1.
לישראל: שרגא בר, רחמים טלבי, מרדכי שפיגלר.
ישראל: לוין; שווגר (בר), רוזן, דרוקר, בלו; רוזנטל, שפיגל, שפיגלר; טלבי, פייגנבוים, בורכה.
13. גוודלחארה (17.10.68): הונגריה – ישראל 2–0.
ישראל: לוין; בר, רוזן, דרוקר, בלו; קריק (קסטרו), שפיגל, שפיגלר; טלבי, פייגנבוים, בורכה (יאנג).
רבע גמר
14. גוודלחארה (20.10.68): ישראל – בולגריה 1–1. (בולגריה עלתה לחצי הגמר בהטלת מטבע)
לישראל: יהושע פייגנבוים.
ישראל: לוין; שווגר (בורכה), רוזן, דרוקר, בלו; רוזנטל, שפיגל, שפיגלר; בר, פייגנבוים, יאנג (אנגלנדר).

החמצות גורליות

המטרה: מינכן, 72'. המאמן: המנוח אדמונד שמילוביץ ז"ל.
הבית המוקדם
15. ראנגון (22.3.72): ישראל – ציילון 3–0.
לישראל: ג'ורג' בורכה, דרור בר־נור, רוני קלדרון.
ישראל: ויסוקר; בר, שווגר, רוזן, ניניו; שפיגל, שום, קלדרון; רמתי (בר־נור), שפיגלר, שהרבני (בורכה).
16. ראנגון (28.3.72): ישראל – הודו 1–0.
לישראל: מרדכי שפיגלר.
ישראל: ויסוקר; בר, שווגר, רוזן, ניניו; רוזנדורן ז"ל, שום, קלדרון (בר־נור); שפיגלר, שפיגל, בורכה.
17. רנגון (30.3.72): ישראל – אינדונזיה 1–0.
לישראל: ויקטור סרוסי.
ישראל: ויסוקר; בר, שווגר, רוזן, קריקו; רוזנדורן ז"ל, שום, שפיגל; קלדרון (בורכה), שפיגלר, סרוסי.
חצי גמר
18. רנגון (1.4.72): ישראל – תאילנד 0–0. (תאילנד עלתה למשחק הגמר בבעיטות 11, 4–2; הבקיעו צבי רוזן, יצחק שום; החמיצו בר, בר־נור)
ישראל: ויסוקר; בר, שווגר, רוזן, קריקו; רוזנדורן ז"ל, שום, קלדרון; סרוסי, שפיגלר, רמתי (בורכה).

העשיריה הטובה

המטרה: מונטריאול, 76'. המאמן: דוד שוויצר.
19. סיאול (31.3.76): ישראל – יפאן 3–0.
לישראל: גדעון דמתי, ירון עוז, ויקי פרץ.
ישראל: ויסוקר; לב (חג'ג'), בן־דרור, חיים בר, נמני; שום, עוז, שוייצר; דמתי, פרץ, לוונטל.
20. סיאול (4.4.76): ישראל – דרום־קוריאה 3–1.
לישראל: גדעון דמתי (2), משה שוייצר.
ישראל: ויסוקר; לב (סאלם), בן־דרור, חיים בר, נמני; עוז, שום, שוייצר; לוונטל, דמתי, פרץ (ברדה).
21. רמת־גן (11.4.76): ישראל – יפאן 4–1.
לישראל: יצחק שום (2), גדעון דמתי, משה שוייצר.
ישראל: ויסוקר; לב, בן־דרור, חיים בר, נמני; שום, עוז, שוייצר (ברדה); דמתי, פרץ, שורץ (לוונטל).
22. רמת־גן (28.4.76): ישראל – דרום־קוריאה 0–0.
ישראל: ויסוקר; לב, בן־דרור, חיים בר, נמני; שוייצר, עוזי ברדה (חג'ג'); מתי, פרץ (שורץ), לוונטל.

איקס־מיקס־דריקס וההוצה

הטורניר האולימפי במונטריאול, 76'. המאמן: דוד שוייצר.
מוקדמות
23. טורונטו (19.7.76): ישראל – גוואטמלה 0–0.
ישראל: ויסוקר; לב, בן־דרור, חיים בר, נמני (גל); עוז, שום (אבי כהן), שוייצר; לוונטל, דמתי, פרץ.
24. מונטריאול (21.7.76): ישראל – מקסיקו 2–2.
לישראל: ירון עוז, יצחק שום (כבעיטת־11).
ישראל: ויסוקר; לב, בן־דרור, חיים בר, נמני; עוז, שום, שוייצר; לוונטל, דמתי, פרץ (עודד מכנס).
25. מונטריאול (23.7.76): ישראל – צרפת 1–1.
לישראל: ויקי פרץ.
ישראל: ויסוקר; לוונטל, בן־דרור, חיים בר, נמני; אבי כהן, שום, שוייצר; טורק, דמתי, פרץ.
26. טורונטו (25.7.76): ברזיל – ישראל 4–1.
לישראל: ויקי פרץ.
ישראל: ויסוקר; לוונטל, בן־דרור, חיים בר (עודד מכנס), נמני; אבי כהן, שום, שוייצר (טורק), עוז; דמתי, פרץ.

מסך הברזל לא נפרץ

המטרה: מוסקבה 80'. המאמן: עמנואל שפר.
27. רמת־גן (28.3.79): בלגיה – ישראל 2–0.
ישראל: חביב; גדי מכנס, אבי כהן, חיים בר, איינשטיין; מלמיליאן, שום (קירט), שלמה מזרחי (גריאני); דמתי, פרץ, פוגל.
28. מורסיה (9.5.79): ישראל – ספרד 1–1.
לישראל: בני טבק.
ישראל: יוסי מזרחי (חביב); גדי מכנס, אבי כהן, ירושלמי, חיים בר; מלמיליאן (גריאני), שום, שלמה מזרחי; דמתי, פרץ, טבק.
29. רמת־גן (26.9.79): ספרד – ישראל 3–0.
ישראל: חביב; קירט, חיים בר, ירושלמי, יעקב כהן; שום, מלמיליאן, נוימן; דמתי, פרץ, טבק.
30. אאמן (4.10.79): ישראל – הולנד 4–3.
לישראל: גדעון דמתי (2), ויקי פרץ (אוורלנד, עצמי).
ישראל: שוורץ; רייפוס (קצב), ירושלמי, חיים בר, איינשטיין; מלמיליאן, שום, קירט; טבק (גריאני), פרץ, דמתי.
31. בריסל (4.10.79): ישראל – בלגיה 0–0.
ישראל: שוורץ; קירט, ירושלמי, חיים בר, איינשטיין; מלמיליאן (נוימן), שום, קצב; דמתי, פרץ, גריאני.
32. באר־שבע (31.10.79): ישראל – הולנד 1–1.
לישראל: גדעון דמתי.
ישראל: יוסי מזרחי; קירט, חיים בר, בן־דרור, איינשטיין; שום (טבק), שורצבוים, נוימן; דמתי, פרץ, גריאני.

האשליה שנגוזה

המטרה: לוס־אנג'לס, 84'. המאמן: יוסף מירמוביץ.
33. ווסרטאל (8.6.83): מערב־גרמניה – ישראל 2–0.
ישראל: אלטר; לסרי, חוואל (רמלר), פרסלני, פיונטי; ירושלמי, שירוי, רוידי, ז'אנו; לנדאו, ארמלי.
34. יפו (30.10.83): ישראל – פורטוגל 1–0.
לישראל: אלי כהן.
ישראל: אלטר; לסרי, ברדה, פרסלני, פיונטי; אלי כהן, ז'אנו (שבתאי לוי), שלמה מזרחי (שירוי); לנדאו, ארמלי, יאני.
35. יפו (20.11.83): מערב־גרמניה – ישראל 1–0.
ישראל: אלטר; לסרי, ברדה, פרסלני, פיונטי; ואנה, ז'אנו, אלי כהן (שבתאי לוי); יאני, ארמלי, לנדאו.
36. ליסבון (11.1.84): פורטוגל – ישראל 2–1.
לישראל: אלי יאני.
ישראל: אלטר; לסרי, ברדה, פרסלני, פיונטי; ואנה (שירוי), אלי כהן, ז'אנה; יאני, ארמלי (אוחנה), לנדאו.

ו' באדר תשמ"ח
25 בפברואר 1988
גליון 353(1)
עריכה: בת־דורה עיצוב: ברברה

שלום שולט

עמוס בר

כַּאֲשֶׁר קָרָאתִי בָּעִתּוֹן כִּי חֲבֵר כְּנֶסֶת הִגִּישׁ הַצָּעַת חֹק שֶׁתְּחַיֵּב אֶת יַלְדֵי בֵּית־הַסֵּפֶר הַיְסוֹדִי לָשִׁיר שִׁירֵי מוֹלֶדֶת בְּחָמֵשׁ־שֶׁבַע הַדַּקּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַשִּׁעוּר הָרִאשׁוֹן – חָשַׁבְתִּי בְּלִבִּי:

אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהַכְרִיחַ יְלָדִים לָשִׁיר שִׁירִים?

אַךְ כַּאֲשֶׁר נִפְגַּשְׁתִּי עִם יַלְדֵי בֵּית־הַסֵּפֶר עֵין־גַּנִּים בְּפֶתַח־תִּקְוָה (פְּנִימִית מְרַתֶּקֶת עִם יְלָדִים חֲמוּדִים), הִתְעַכַּבְתִּי כִּתַּת יְלָדִים וְאָמְרָה לִמְפַגֵּשׁ.

"עַד שֶׁכֻּלָּם יַגִּיעוּ", אָמְרָה מוֹרָה אַחַת בַּמָּקוֹם, "הָבָה נָשִׁיר מְעַט שִׁירִים..."

הָיוּ שָׁם יַלְדֵי חָמֵשׁ כִּתּוֹת א' וּב', שֶׁיָּשְׁבוּ עַל מַחְצָלוֹת בָּאוּלָם הַהִתְעַמְּלוּת, מְעַט נְבוֹכִים מֵהָאִישׁ הַזָּר הָעוֹמֵד לִפְנֵיהֶם, מִכַּרְבְּלִים בִּמְעִילִים בְּשֶׁל קֹר הַבֹּקֶר. אַךְ, בָּרֶגַע שֶׁפָּצְחוּ בְּשִׁיר וָזֶמֶר – נֶעֶלְמָה הַמְּבוּכָה, הַקֹּר הִסְתַּלֵּק, חֲמִימוּת וּנְעִימָה קָרְנוּ מִפְּנֵיהֶם.

רָאִיתִי יְלָדִים שְׂמֵחִים, עַלִּיזִים, יְלָדִים הַמַּרְגִּישִׁים בְּיַחַד, יְלָדִים מְלֻכָּדִים בַּחֲבוּרָה אַחַת.

בָּרֶגַע זֶה יָדַעְתִּי – צָרִיךְ לְחוֹקֵק חֹק שֶׁיְּחַיֵּב אֶת הַמּוֹרוֹת וְהַמּוֹרִים לְאַרְגֵּן כַּמָּה דַּקּוֹת שֶׁל שִׁירָה בַּשִּׁעוּר הָרִאשׁוֹן. טוֹב, חָשׁוּב וְנָעִים לָשִׁיר בְּצַוְתָּא. יֵשׁ בָּזֶה גַּם הֲנָאָה, יֵשׁ בָּזֶה גַּם יְצִירַת קֶשֶׁר לַמּוֹלֶדֶת.

יָדוּעַ לִי כִּי מוֹרוֹת רַבּוֹת אָמְנָם מְאַרְגְּנוֹת שִׁירָה בְּכִתּוֹתֵיהֶן גַּם בְּלִי חֹק, אֲבָל כְּדַאי שֶׁבְּכָל בָּתֵּי־הַסֵּפֶר יַתְחִילוּ אֶת הַלִּמּוּדִים בְּשִׁירָה שֶׁל שִׁירֵי־מוֹלֶדֶת.

אֲנִי מַצְבִּיעַ בְּעַדוֹ!

שלומית כהן

סוֹדֵר חַם

כְּשֶׁאֲנִי לוֹבֵשׁ אֶת הַסְּוֶדֶר הַחַם
שׁוֹאֲלִים אוֹתִי כֻּלָּם:
"מִי סָרַג לְךָ?" וַאֲנִי עוֹנֶה:

"הַמִּשְׁפָּחָה עָמְדָה בַּתּוֹר
סַבְתָּא סָרְגָה מִלְּפָנִים
אִמָּא סָרְגָה מֵאָחוֹר.

אַבָּא סָרַג אֶת הַשַּׁרְווּל עַד הַמַּרְפֵּק
(סָרַג יָפֶה לְלֹא סָפֵק)
סַבְתָּא הִמְשִׁיכָה, כִּי הוּא סָרַג לְאַט וְזֶה הִרְגִּיז.

סַבָּא סָרַג לִי אֶת הַכִּיס
וַאֲחוֹתִי סָרְגָה שׁוּרָה בַּקְּצָה
וַאֲנִי תָּפַרְתִּי אֶת הַכַּפְתּוֹר הַזֶּה".

צילום: ראובן קסטרו

דברי חכמה

משה מאיר

תפקידים בכתה

גִּילָה וְרָם – וַעֲדַת קִשּׁוּט. יוֹסִי וְדָן – אַחְרָאִים עַל מְסִבַּת סוֹף הַשָּׁנָה, דָּלְיָה וְיוֹאָב – דּוֹאֲגִים לְעֶזְרָה בְּשִׁעוּרֵי בַּיִת לְמִי שֶׁמִּתְקַשֶּׁה. כָּךְ מְחֻלָּקִים הַתַּפְקִידִים בַּכִּתָּה, וּבְצוּרָה דּוֹמָה – בַּמְּדִינָה שֶׁלָּנוּ. עַל הָעֶזְרָה לַנִּזְקָקִים אַחְרָאִי מִשְׂרַד הַסַּעַד, עֶזְרָה לַחוֹלִים – מִשְׂרַד הַבְּרִיאוּת. עַל מְצִיאַת עֲבוֹדָה לַאֲנָשִׁים – מִשְׂרַד הָעֲבוֹדָה. הַמִּבְנֶה הַזֶּה הוּא טוֹב מְאֹד. כָּל מִי שֶׁצָּרִיךְ מַשֶּׁהוּ יוֹדֵעַ לְאָן לִפְנוֹת, וּבְכָל מִשְׂרָד יוֹשְׁבִים אֲנָשִׁים הַיְכוֹלִים לְהַקְדִּישׁ אֶת כָּל זְמַנָּם לְטִפּוּל בַּנּוֹשֵׂא שֶׁעָלָיו הֵם אַחְרָאִים. אֲבָל יֵשׁ בְּעָיָה אַחַת. אִם עָנִי עוֹמֵד בָּרְחוֹב וּמְבַקֵּשׁ עֶזְרָה, לֹא הַרְבֵּה אֲנָשִׁים יַעַזְרוּ לִי, מִפְּנֵי שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים: מָה, אֲנִי מִשְׂרַד הַסַּעַד? וְאִם יֶלֶד בַּכִּתָּה פּוֹנֶה לַחֲבֵרוֹ שֶׁיַּעֲזוֹר לוֹ בְּשִׁעוּרֵי בַּיִת, הוּא יֹאמַר לוֹ: פְּנֵה לַוַּעֲדָה. נָכוֹן שֶׁמִּשְׂרָד יָכוֹל לַעֲזוֹר יוֹתֵר מֵאִישׁ קָטָן בָּרְחוֹב, וַוַעֲדַת הַשִּׁעוּרִים יְכוֹלָה לְהַפְנוֹת אֶת הַיֶּלֶד לְמִישֶׁהוּ מַתְאִים לְעֶזְרָה בְּאוֹתוֹ מִקְצוֹעַ. אֲבָל יֵשׁ מְחִיר, הִפְסַדְנוּ אֶת נְדִיבוּת הַלֵּב שֶׁל הַיָּחִיד.

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי". מֵהַתְּרוּמוֹת הָאֵלֶּה נִבְנָה הַמִּשְׁכָּן. אֶפְשָׁר הָיָה לְהָטִיל מַס: כָּל אֶחָד חַיָּב לָתֵת סְכוּם כֶּסֶף כָּלְשֶׁהוּ. יִתָּכֵן שֶׁאָז הָיוּ אוֹסְפִים יוֹתֵר כֶּסֶף. אַךְ דָּבָר אֶחָד הָיוּ מַפְסִידִים – אֶת הַהִתְנַדְּבוּת. חָשׁוּב מְאֹד שֶׁכָּל אֶחָד יְמַלֵּא אֶת הַתַּפְקִידִים הַמֻּטָּלִים עָלָיו, אַךְ לֹא פָּחוֹת מִכָּךְ חָשׁוּב שֶׁכָּל אֶחָד יִמְצָא דְּבָרִים שֶׁהוּא לֹא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֲבָל הוּא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי לַעֲזוֹר לַאֲחֵרִים. כְּדֵי לַעֲזוֹר, כְּדֵי שֶׁהַחֶבְרָה שֶׁלָּנוּ תִּהְיֶה נְעִימָה וְטוֹבָה יוֹתֵר.

למה כדאי להתחפש?

עמוס בר

גבע חובב טבע

אנו, הילדים, מתחפשים בפורים בתקווה שלא יצליחו להכיר אותנו.

גם בעלי־חיים נוהגים להתחפש. הם עושים זאת לא רק בפורים, אלא בכל ימות השנה בתקווה שלא יגלו אותם ולא יאכלו אותם.

תארו לכם – יושב ילד ומתלבט: "למה כדאי להתחפש?"

אני, למשל, אציע לו להתחפש ל...קוצו הסצצה, לבטה, תרגיז אותו כרהגו. למי עלה רעיון כה טפשי – להתחפש ל...קוץ...

בתמונה: מי מהקוצים הוא תחפשת?

צלם: פנחס אמתי, מתוך הספר: מדריך הסרקים בישראל, הוצאת כתר.

יש בעלי־חיים המתחפש בקביעות לקוץ. קוץ של עץ שטה. הרי הוא חרק קטן – עש (עש – זה פרפר לילה קטן) ושמו – עשקוץ השטים. כמו כל הסרקים גם לעשקוץ יש גלגול: ביצה – זחל – גלם ופרפר (עש).

בעת היותו זחל הוא נמצא בסכנה גדולה – בעלי־חיים חובבי זחלים יבחינו בו בקלות ויטרפוהו. לכן חנן אותו הטבע בתכונה מרתקת:

הזחל טווה לעצמו בית – נרתיק ארוך ומחדד, הדומה בצורתו ובצבעו לקוץ של עץ שטה. וביחד עם ביתו דמוי הקוץ נודד הזחל על ענפי השטה וזוון להנאתו מעלי השטה וסנוניים. ואויב כי יחפש לו טרף קל – לבטח לא יבחין בתחפשת הנפלאה – תחפשת של קוץ!

ספורים על רעי

נעמי ויינר

רעי בן ארבע והולך לגן המועצה. לרעי הרבה חברים וחברות בגן, אך יותר מכלם הוא אוהב את רנית.

גם רנית אוהבת את רעי ובכל בקר היא מחכה לו ליד השער וכאשר היא רואה אותו מרחוק היא רצה לקראתו, מלטפת את תלתליו ומושיטה לו את ידה. וכך, יד ביד, הם נכנסים לגן.

בשובו הביתה מספר רעי לאמא מה היה בגן, על מה דברו בשעת רכוז, באיזה משחקים שחק, מהו השיר החדש שלמדו. אך בעקר אוהב הוא לספר על רנית.

אמא מקשיבה בהנאה ושואלת את רעי:

– רנית חתיכה?

– לא, משיב רעי, היא שלמה.

בקר אחד מתקשה אמא להעיר את רעי. כל הלילה ירד גשם ולעפות ובחוץ קר ורוח חזקה נושבת. ומה יותר נעים ביום כזה מלשכב במטה ולהתכרבל בשמיכה החמה?

– רעי, קום, מפצירה אמא, צריך ללכת לגן.

רעי פוקח אט אט את עיניו וחיוך מתוק משתפך על פניו. שתי גומות החן נגלות לעין. בקול מתפנק הוא לוחש:

– אני לא רוצה ללכת לגן היום.

אמא רוכנת ומנשקת את לחיו החמימה ואומרת:

– כדאי לך, רנית מחכה לך בגן. ובכלל, נעים לשחק בגן ביום גשם.

– לכי את לגן, משיב רעי, וניצוץ של שובבות בעיניו.

תקליט חדש

יהורם גאון לילדים

הזמר יהורם גאון סיים השבוע את הקלטתה של סדרה בת 8 קלטות ובהן ספורים לכל המשפחה, המבססת על "אגדות אלף לילה ולילה".

גאון מגשים חלום ישן: "זמן רב ענין אותי התחום של ספור וקריינות. החלטתי לנסות כחי גם בהגשת אגדות לילדים", מספר גאון.

השבוע תצא לשוק הקלטת הראשונה בסדרה: "סינבד המלח" ואחריה "אגדת הסוסון המעופף". את הסדרה כתב, הפיק ועבד יוסי בכר. "כשהביא לי יוסי את העבוד המחדש של 'אגדות אלף לילה ולילה' הלכתי מיד שבי אחר החן והגמור שבספורים", אומר יהורם ומוסיף: "כאשר הקראתי לילדי, משה והלה, את האגדות בלווי העטורים המוסיקליים, ישבו הילדים פעורי פה. זה הספיק כדי לשכנע אותי כי טמון כאן אוצר גלום של ספרות לילדים. במשך כל השנים הונחנו במקצת את קבץ האגדות הצבעוני של 'אלף לילה ולילה' והרי אנו תושבי המזרח התיכון מן הראוי שנתבשם גם בניחוחות המזרח ונחכים מחכמת המזרח הידועה בשנינותה", דברי גאון.

סדרת הקלטות מופצת ע"י חברת "איסטרוניקס".

יהורם גאון עם הלה בת ה־6, בחזרות להקלטות של "אגדות אלף לילה ולילה".

יהודית חנוך

לעת יש כבר מיני, גם למוד ולא כולם יודעים מה זה מיני. אבל נולד השם הזה ומי המציא החצאיות הקצרות האלה?

מיני זה קיצור של המילה שפירושה בלטינית, מעט. ואופנה חדשה, סבתא ואמא לבשו החצאיות הקצרות האלה כבר שלושים שנים. המיני הראשון באמצע שנות השישים, באנגליה בעלת בוטיק קטן לבגדים שנקראת קרנבי סטריט בלונדון מרי קוואנט, הופשה בגד שיהיה תשומת לב העוברים והלבישה בובת ראווה קצרצרה.

נערות לונדוניות שעברו ברחוב התלהבו מהחידוש הנועז וביקשו לקנות אותה, זמן קצר לאחר מכן כבר חשפו לונדוניות רבות את רגליים, בחצאיות קצרצרות. את השם הדביקה לחם כתבת אופנה, עדיוותה על חצאיות־מינימום וקיצור, מיני.

באותה תקופה התחילו להקה של ארבעה נערים מעיר בשם ליברפול שקראו לעצמם החיפושיות, להופיע בלונדון. הם שרו את כל השירים שאתם כבר מכירים והפכו ללהקה הכי מפורסמת בעולם. הם שמו על המפה את מוסיקת הפופ ומארי קוואנט פירסמה את האופנה האנגלית. ואנשים באו לקרנבי סטריט, מקום שהפך להיות מרכז אופנה, בו מציגים את האופנה המושפעת מהרחוב, לא רק לקנות בגדים, אלא גם לראות את הנערות היפות במיני.

מארי קוואנט, לא הצליחה להמציא עוד חידוש אחרי המיני וגם קרנבי סטריט הפך לאט לאט, לרחוב של מציאות ובגדים זולים וכך נשאר עד היום. רק המיני חזר, בדיוק כמו שהיה אז. לובשים אותו עם סווט־שירט, שבעברית קוראים לו מיזע, עם חיות מודפסות או עם כתובת גדולה בחזית.

תיק סגור

דורית אורגד

תקציר הפרק הקודם: רונן הסתגר בחדר האמבטיה. הוריו ניסו, בהפצרות ובאיומים, להשפיע עליו לפתוח את הדלת.

פרק 18: "כמו אוצר שנעלו אותו במפתח"

אביגדור הלך בדרך התשוכה ללא פחד. הוא לא צריך היה להתאמץ כדי לגבור על תחושת הסכנה, שכן תחושה כזו כלל לא היתה לו. בכל זאת, כשהבחין בדמות הכהה ההולכת בשביל הישר לקראתו, האט את צעדיו. לא מדי הכיר את אביו, וגם אביו לא הכירו, עד שלא נעמד מולו. ואז פרצה מפיו של האב אנחת רווחה. "סבתא אמרה לי לחפש אותך", אמר כאילו שמה של סבתא הוא פתח להבנה. "היא אוהבת אותך מאוד".

היתה שתיקה. רק הצעדים הכבדים וקול הנשימה הבלתי סדירה של אביגדור נשמעו. שבתאי האט את צעדיו. כשהיה צעיר, חלם שיום אחד ילך עם בנו כך בערב וידברו, כמו שהוא ואביו היו הולכים בירושלים. אבל הגורל הביא לו בן מפגר. הוא לחש ספק לעצמו, ספק לאביגדור: "אמא שלי אומרת עליך שאתה בסדר גמור, שהראש שלך לגמרי מלא. אפילו יותר מלא מזה של הרבה אחרים, כמו אוצר שנעלו אותו במפתח, אבל המפתח נעלם... מה אני יודע? אולי היא צודקת? אמא שלי אשה חכמה.

"כשהייתי קטן, היתה מספרת לי סיפורים. הייתי יושב עלידה, רואה איך היא עובדת ומקשיב... איך שאברהם אבינו שבר את הפסלים שלא אכלו את הדיסה שהגיש להם, והסיפור הנורא שהפחיד אותי ורציתי לשמוע שוב ושוב, על אנשי סדום החוטאים שמתחו את האורחים שלהם במיטת סדום... והסיפורים על הניסים שעשו חנינה בן דוסא ואשתו..."

אני יודע רצה אביגדור לאמר, גם לי היא סיפרה את כל הסיפורים האלה. אבל הוא לא אמר, ושבתאי לא ניחש דבר והמשיך...

"ואיך היתה עוזרת לאנשים. הם היו באים אליה מכל העיר, כמו אל רופאים היו באים אליה. כמו אל רב. היא היתה מכינה תרופות מעשבים. אני עוד זוכר את הריח. ריח מר ורענן. מרמיה, וורדה ושיבא שהיתה מביאה מהשדה או מגדלת בפחיות בחצר. אנשים היו באים ומקבלים חינם. אפילו אחרי שאבא נפטר וחיה קשה בלי כסף, לא לקחה פרוטה. הרפואה מאלוהים, אמרה. וגם אתה מאלוהים, היא אמרה. אולי היא יודעת. היא אשה קדושה. אבל, יא ריבון, אני לא מבין. אתה ה"קדיש" שלי. איך תאמר קדיש כשאמות. אתה בלי תורה ובלי עבודה, בני. בן יחיד לנו. מה עשינו שאלוהים ככה העניש אותנו?"

אביגדור החיש את צעדיו. הוא כמעט רץ.

"חכה, אביגדור", קרא אחריו שבתאי, "למה לרוץ?" הוא התיישב על ספסל רחוב וראה את אביגדור עומד בפתח חדר המדרגות. הוא חש שאין לו כוח לקום מן הספסל ולעלות הביתה.

קול צעקה נשמע מאחת הדירות. אחר־כך נדלק אור במרפסת הפונה לרחוב, מרפסת ביתו שלו. הוא ראה את מלכה ושמע אותה צועקת: "שבתאי! שבתאי, מהר, תביא רופא, אמא שלך..."

המשך בשבוע הבא.